

VANTAA VIINIKKALA 2

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
Sirpa Leskinen 2003

MUSEOVIRASTO

SISÄLLYS

1. ARKISTOTIEDOT	1
2. JOHDANTO	2
3. TUTKIMUSKOHTTEEN SIJAINTI JA TUTKIMUSHISTORIA	3
4. KAIVAUKSEN TOTEUTUS	4
5. KAIVAUSHAVAINNOT	6
5.1. KOEKUOPAT	6
5.2. KAIVAUSALUE A	6
5.3. KAIVAUSALUE B	8
5.4. KAIVAUSALUE C	8
6. LÖYDÖT	9
7. YHTEENVETO	11
MV-NEGATIIVILUETTELO	12
DIAPOSITIIVILUETTELO	14
KARTTALUETTELO	15
KARTAT	16
VALOKUVATAULUT	28
(LIITE I) LUUANALYYSI	38
(LIITE II) RADIOHIILIAJOITUKSET.	46-49

1. ARKISTOTIEDOT

VANTAA VIINIKKALA 2 (mj-tunnus: 92010023)

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus 2003

Museovirasto, arkeologian osasto/ Sirpa Leskinen

Kunta: Vantaa (092)
Kylä/alue: Viinikkala (424)
Tila/tontti: R:No 3:2, omistaja v. 2003 Vantaan kaupunki (Asematie 7, 01300 Vantaa)
 R:No 3:21 Hommas, omistaja v. 2000 Henrik Silfverberg (Hommaksenkuja 2 A, 01740 Vantaa) ja Klaus Silfverberg (Hommaksenkuja 4, 01740 Vantaa)

Perus-/maastokartta: 2043 01 HÄMEENKYLÄ
Mj:n yhtenäiskoordinaatit: p= 6689 025, i= 3382 641 (arvioitu keskikoordinaatti), z= 25-35 m mpy
Mj:n peruskoordinaatit: x= 6682 38, y= 2548 45
Tutkimusalueen koordin.: p= 6688 810-850, i= 3382 220-240, z= 26-29 m mpy

Kaivausajankohta: 30.5.-19.6.2003
Kaivaushenkilökunta: Kaivauksenjohtaja FM Sirpa Leskinen, kartanpiirtäjä FM Johanna Seppä, tutkimusavustaja fil.yo Mikko Suha
Kaivaustyövoima: 5-7 kaivausapulaista
Tutkimusten rahoittaja: Vantaan kaupunki
Kaivauspinta-ala: 65 m²
Tutkimusalueen laajuus: noin 1500 m²

Löydöt: KM 34277:1-308, diar. 12.12.2003
Mustavalkonegatiivit: f. 130980-131037
Diapositiivit: d. 52854-52888

Aiemmat tutkimukset: Veikko Lehtosalo 1962 (inventointi)
 Hans-Peter Schulz 1996 (inventointi)
 Kreetta Lesell 2000 (inventointi)
Aiemmat löydöt: KM 5615:1-2 (kiviesineitä)
 KM 5943:2 (kivikirves)
 KM 8766:1-3 (kiviesineitä)
 KM 15776:1-2 (asuinpaikkalöytöjä)
 KM 29479:1-9 (asuinpaikkalöytöjä)

C14-ajoitukset: Hela-886: 5805 ± 50 BP (näyte 1/2003, keram. karsta, KM 34277:58)
 Hela-887: 5805 ± 55 BP (näyte 2/2003, keram. karsta, KM 34277:81)

2. JOHDANTO

Vantaan Viinikkalassa, Viinikkala 2 -nimisellä kivikautisella asuinpaikalla, suoritettiin arkeologisia koekaivauksia kesäkuussa 2003 kolmen viikon ajan. Kyseessä oli muinaisjäänköskohteen läntisin osa, jonka kohdalle Vantaan kaupunki oli suunnitellut rakentavansa autojen paikoitusalueen sekä poluston. Alueen lisääntynyt virkistystoiminta, johon kuuluu olennaisena osana koskikalastus, sekä Dahlforsin vanhaan viilatehtaaseen kunnostettu tilausravintola ovat tuoneet paikalle lisää kävijöitä, joita nykyinen paikoitusalue ei riittävästi palvelemaan. Koekaivausten tavoitteena oli selvittää ensinnäkin sitä, missä määrin tulevan paikoitusalueen kohdalla on jäljellä muinaisjäänköstä, ja toisaalta tutkia muinaisjäänköksen luonnetta ja ikää. Kaivauksia tehtiin kolmen viikon verran ajalla 30.5.-19.6.2003. Tutkimuskustannuksista, 28 500 euroa, vastasi Muinaismuistolain 15 §:n nojalla rakennushankkeen toteuttaja, Vantaan kaupunki.

Viinikkala 2:n asuinpaikan läntinen osa osoittautui koekaivausten perusteella lähinnä kampakeraamiselle ajalle ajoittuvaksi asuinpaikaksi. Ennen kaivauksia paikalta oli löytynyt ainoastaan kiviesineistöä - nyt tehdyt keramiikkalöydöt olivat ensimmäiset koko laajalta asuinpaikalta. Tutkittavana ollut kohta muinaisjäänköksestä on entistä peltoaluetta, kaiketi viilatehtaan asuinrakennusten takana ollutta peruna- tai kasvimaata. Paikoin savipitoisen multakerroksen alapuolella maaperä oli hienoa hiekkaa tai hietaa. Esihistorialliset rakenteet jäivät kaivauksissa vähäisiksi: vain muutama likamaaläikkä tuli esiin multakerroksen alapuolella. Parin koekuopan profiilissa oli erotettavissa ohutta kulttuurikerrosta - useimmissa sitä ei ollut havaittavissa. Pellolla tapahtunut maanmuokkaus lienee tuhonnut muinaisjäänköstä.

Kaivaushenkilökuntaan kuului allekirjoittaneen kaivauksenjohtajan lisäksi kartanpiirtäjä FM Johanna Seppä, tutkimusavustaja fil.yo Mikko Suha sekä seitsemän kaivajaa (Hanna Kääriäinen, Samu Lehtolainen, Aino Nurminen, Ninni Närväinen, Maria Sukselainen, Marjo Koponen, Eeva Pihlaja), joista kerrallaan paikalla oli viisi. Osa kaivajista on arkeologian opiskelijoita Helsingin yliopistosta. Lisäksi Museoviraston tutkija Petro Pesonen oli apunamme parina päivänä kaivausten valmisteluvaiheessa ja kaivausten päättyessä. Jälkityövaiheessa löytöjen puhdistamisesta vastasi Mikko Suha, karttojen puhtaaksi piirtämisestä ja löytöjen luetteloinnista Johanna Seppä. Petro Pesonen on tehnyt löytöjen levintäkartat. Allekirjoittanut on tehnyt muut kaivauksiin liittyvät jälkityöt. Palaneet luut analysoi HuK Eeva Lahti. Kaksi näytettä saviastianpalojen pinnassa olevasta karstasta on lähetetty Helsingin yliopiston ajoituslaboratorioon radiohiiliajoituksia varten.

Helsingissä, 26. toukokuuta 2004

Sirpa Leskinen, FM

3. TUTKIMUSKOHTTEEN SIJAINTI JA TUTKIMUSHISTORIA

Vantaan Viinikkala 2 -niminen asuinpaikka sijaitsee Vantaankoskella, Viinikkalassa, Kehä III:n eteläpuolella, Vantaanjoen rannalla, etelään ja lounaaseen viettävillä pelloilla, Kuninkaantien molemmin puolin (otteet puhelinluettelon kartasta ja peruskartasta s. 16-17). Laaja asuinpaikka ulottuu idässä aina Viinikkalantien ja Hommaksentien välissä, pellon keskellä olevalle hiekkatielle. Läntisin osa sijaitsee Dahlforsin vanhan viilatehtaan itäpuolella, joen mutkan tuntumassa olevan törmän päällä. Pohjoisessa asuinpaikka ulottuu Gårdsin talon eteläpuolella olevalle pellolle, etelässä puolestaan Vantaanjoen törmälle.

Tutkittavana ollut asuinpaikan läntisin osa (Vantaan kaupungin omistama alue korttelissa 41204), on entistä viljelysmaata - ilmeisesti viilatehtaan alueella olleiden asuinrakennusten peruna- tai kasvimaata.¹ Nykyisin paikalla kasvaa ruohikkoa, jota reunustaa länsi- ja etelälaidalla lehtipuusto ja -pensaikko (kuva 1; d. 52854-52855). Kasveina ovat mm. vaahterat, tuomet, koivut ja vadelma. Tutkimusalueen pohjoislaidalla kulkee Kuninkaantie ja itälaidalla kasvaa muutamia kookkaita kuusia (yleiskartta s. 18). Ruohikoista aukeaa on käytetty autojen väliaikaisena paikoitusalueena.

Vantaan kaupungin suunnitelmissa on jo jonkin aikaa ollut kunnollisen paikoitusalueen sekä poluston rakentaminen, koska alueen käyttö virkistysalueena on lisääntynyt. Lisäksi vanhaan viilatehtaaseen kunnostettu tilausravintola, Kuninkaan Lohet, on aloittanut toimintansa, minkä vuoksi nykyinen paikoitusalue viilatehtaan kupeessa on käynyt riittämättömäksi alueen kävijämääriin nähden. Vantaan kaupunki olikin ryhtynyt rakentamaan paikoitusaluetta pyytämättä rakennushankkeen valmisteluvaiheessa Museoviraston lausuntoa asiasta. Museoviraston saatua tietoonsa, että muinaisjäänökseen oli kajottu, se pyysi Vantaan kaupungilta selvitystä tapahtuneesta.² Kävi ilmi, että alue oli ehditty päällystää sora-/sepelikerroksella, jonka Vantaan kaupunki joutui poistamaan, sillä Muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaan muinaisjäänöksen peittäminen on kielletty. Sepelikerroksen poistamisen jälkeen tarvittavat arkeologiset kaivaukset paikalla oli mahdollista suorittaa, jonka jälkeen paikoitusalueen rakentaminen voi tulla kyseeseen.

Ensimmäiset löydöt Viinikkala 2:n asuinpaikalta ovat 1900-luvun alkupuolelta. Pelto- tai puutarhatoiden ja rakennusten perustojen kaivamisen yhteydessä on paikalta löytynyt kiviesineitä (mm. KM 5615:1-2, KM 5943:2, KM 8766:1-3 sekä Helsingin kaupunginmuseon kokoelmat). Vuonna 1962 Veikko Lehtosalo kävi paikalla inventoidessaan Helsingin pitäjän (nyk. Vantaa) muinaisjäänöksiä, ja hän sai Hommaksen talon isännältä tämän pellostaan löytämiä kiviesineitä kokoelmiin toimitetta-

---

¹ Viilatehtaan nykyisen paikoitusalueen kohdalla on sata vuotta sitten sijainnut asuinrakennuksia, joiden takana on avointa viljelysmaastoa (ks. Vantaanjokilaakson ympäristöpolku. Helsingin seutukaavaliiton julkaisuja C14-1988, s. 51-52).

² Museoviraston kirjeet 492/304/2002 ja 519/304/2002.

vaksi. Lisäksi Lehtosalo keräsi pelloilta talteen mm. piistä valmistetun kynsitaltan sekä joukon kivi- ja kvartsiittiesineitä (KM 15776:1-2).

Seuraavan kerran, vuonna 1996 paikalla kävi Hans-Peter Schulz, jonka tehtävänä oli inventoida kiinteitä muinaisjäännöksiä ja kulttuuriympäristöä Kehä III:n parantamissuunnitelmiin liittyen välillä Vantaankoski-Tikkurila. Schulz tarkasti ainoastaan Kuninkaantien pohjoispuoleisen ja Viinikkalantien länsipuoleisen alueen tarkoituksenaan selvittää, onko Viinikkala 2:n ja Kehä III:n pohjoispuolella olevan Gårdsin asuinpaikan välissä esihistoriallisia löytöjä.³ Viinikkala 2:sta Schulz poimi talteen taltan, kivilaji-iskoksen, kvartsiesineitä ja -iskoksia (KM 29479:1-9). Vuonna 2000 Kreetta Lesell suoritti muinaisjäänösten inventointia Vantaalla, jolloin hän kävi myös Viinikkala 2:ssa. Paikalta ei tuolloin kerätty talteen muinaisesineitä. Lesellin mielestä luultua laajempi asuinpaikka vaikutti muutoin hyvin säilyneeltä lukuunottamatta peltotöistä aiheutunutta tuhoa.

Jo edellä mainittujen inventointien yhteydessä on arveltu, että Viinikkala 2:ssa olisi erotettavissa kaksi eri korkeudella olevaa asuinpaikkavyöhykettä: Ylempää vyöhykettä, joka sijaitsee 28-35 m korkeudella merenpinnan yläpuolella, on pidetty mesoliittisena. Alempaa, 25-28 m mpy korkeudella sijaitsevaa asuinpaikkavyöhykettä, on arveltu kampakeraamiseen aikaan ajoittuvaksi, joskaan ajoittavia saviastianpaloja ei paikalta tunnettu ennen nyt tehtyjä koekaivauksia. Ainakin jälkimmäisen kohdalla oletus sai vahvistusta keramiikkalöydöistä, sillä tutkittavan alueen korkeus on 26-29 m mpy (yleiskartta s. 18).

4. KAIVAUKSEN TOTEUTUS

Arkeologiset kaivaukset aloitettiin päivän mittaisella valmistelulla. Vantaan kaupungin kiintopisteestä (23,189 m mpy), joka sijaitsi Kuninkaantien varrella (Vantaankosken ylittävän sillan kupeessa, joen itärannalla, sillan pohjoispuolella, vanhaa viilatehdasta vastapäätä), korkeus siirrettiin tutkittavalle alueelle. Tänne laadittiin kaksi kiintopistettä, kp 1= 27,46 m mpy (kanto) ja kp 2= 27,48 m mpy (puupaalu), joihin siirrettyä korkeustietoa käytettiin kaivausalueiden vaaitsemiseen ja joiden väliin laadittiin peruslinja x= 221, suunta 100 gon (yleiskartta s. 18). Museoviraston tutkija Petro Pesonen, joka oli vuokrannut omaa Riihimäellä tehtävää kaivaustaan varten takymetrin, pääsi paikalle avustamaan kaivausten valmisteluissa. Takymetrin avulla paikalle laadittiin koordinaatisto, jossa x-koordinaatti kasvoi pohjoiseen ja y-koordinaatti itään. Samalla saatiin tehtyä mittauksia yleiskarttaa varten.

---

³ Hans-Peter Schulz on käyttänyt inventointikertomuksessaan Viinikkala 2:n muinaisjäännöksestä nimitystä Viinikkala I.

Kaivaminen aloitettiin koekuopituksella: 1 x 1 m kokoisia koekuoppia kaivettiin 10 m välein suunnitellun paikoitusalueen kohdalle (yleiskartta s. 18; kuva 16; d. 52870). Tarvittaessa koekuoppia kaivettiin tiheämminkin. Kaikkiaan kaivettiin 21 koekuoppaa. Koekuopituksen tarkoituksena oli saada tarkempi kuva tutkittavalla alueella olevasta muinaisjäännöksestä. Koekuoppahavaintojen ja -löytöjen perusteella oli mahdollista sijoittaa tasokaivausalueet kaikkein otollisimmilta vaikuttaneisiin kohtiin, koska aikaa tutkimuksiin oli rajallisesti käytettävissä.

Löydöllisten koekuoppien 220/410 ja 225/415 väliin laadittiin ensimmäinen tasokaivausalue (alue A), joka oli kooltaan 25 m² (alueen A sisään jäi yksi kaivetuista koekuopista). Kaksi muuta kaivausaluetta, alueet B (10 m²) ja C (10 m²) laadittiin edellisen länsi- ja eteläpuolille (yleiskartta s. 18). Yhteensä paikalla kaivettiin 65 m² (4,3 %) tutkittavan alueen käsittäessä noin 1500 m²:n suuruisen alueen.

Tarkoituksena oli tutkia myös suunnitellun poluston kohtaa koekuopin sikäli kun Vantaan kaupunki kävisi merkkäämassa suunniteltujen polkujen kohdat maastoon. Kaivausten kuluessa kävi kuitenkin ilmi, että suunnitelmat poluston osalta olivat muuttuneet: polkujen rakentaminen ei sisällynytkään uusiin suunnitelmiin lukuun ottamatta Kuninkaantien vierelle suunniteltua kevyen liikenteen väylää, jonka alle oli jo aiemmin rakennettu kaukolämpöputki, ja rantaan tulevaa polkua, joka on liian matalalla kivitukasta muinaisjäännöstä ajatellen (yleiskartta s. 18). Näin ollen aiempiin suunnitelmiin sisällyneiden polkujen kohdilla ei tehty kaivaustutkimuksia. Lisäksi tulevan ja nykyisen paikoitusalueen väliin, jyrkkään rinteeseen, oli suunniteltu rakennettavaksi portaat, mutta rinteiden kaivamista ei pidetty tarkoituksenmukaisena, koska varsinainen asuinpaikka tuskin on ulottunut rinteeseen.

Koekuopat kaivettiin lapiolla, mutta kaivauslastaa käytettiin tarvittaessa. Koekuopat dokumentoitiin kirjoittamalla selostus kustakin kuopasta (taulukko 1) sekä valokuvaamalla ja piirtämällä profiileita tarvittaessa (profiilikartta s. 20; kuvat 13-15; d. 52884). Lisäksi koekuoppien lounaiskulman kohdalta mitattiin korkeus (pintavaaituskartta s. 19). Tasokaivausalueiden kohdalla meneteltiin siten, että ennen kaivamista alueista vaaittiin pintaluvut metrin välein (pinta- ja pohjavaaituskartta s. 21). Kaivaminen suoritettiin pääasiassa siten, että multakerros lapiointiin ja seulottiin (kuvat 17, 21 ja 23; d. 52876-52877). Multakerroksen alapuolella olevat kerrokset kaivettiin noin 5 cm paksuisina kaivauslastaa käyttäen (kuvat 18-20; d. 52880). Kaivetut tasot piirrettiin ja valokuvattiin. Alimmassa tasossa erottuvat likamaaläikät kaivettiin pohjaan "featureina". Löydöt otettiin talteen 1 x 1 m ruuduissa. Kaivausten päätyttyä koekuopat ja kaivausalueet täytettiin koneellisesti Vantaan kaupungin toimesta lukuunottamatta törmän reunalla olevia syväälle kaivettuja koekuoppia, jotka täytettiin käsin (kuva 22; d. 52879).

Kaivaukset herättivät kiinnostusta tiedotusvälineissä: Vantaan Sanomien toimittaja teki lehtijutun kaivauksistamme, minkä lisäksi paikalla vietti kokonaisen päivän Yleisradion radioasema Yle Q:n toimittaja Sari Sinerkari, joka halusi kokeilla kaivamista (kuva 23; d. 52885). Työn lomassa, päivän mittaan, tehtiin kolme suoraa radiohaastattelua, joihin kaivauksenjohtaja, piirtäjä ja muutama kaivajista osallistuivat (kuvat 24-25; d. 52886-52887). Palkkioksi kaivaushenkilökunta sai Yle Q:n logolla varustetut sadeviitat.

5. KAIVAUSHAVAINNOT

5.1. KOEKUOPAT *(löydöt KM 34277:238-308, kartat s. 18-20)*

Kaivettujen koekuoppien perusteella voitiin todeta, että koko tutkittavalla alueella päällimmäisenä kerroksena oli multakerros, jonka paksuus oli noin 20-30 cm, paikoin hieman paksumpikin (taulukko 1). Tutkimusalueen lounaisreunalla, koekuopasta 220/400, löytöjä tuli jopa 80 cm syvyydestä. Alueen pohjoispäässä, Kuninkaantien lähetyvillä, multakerros oli lähinnä kovaa, tallautunutta savea. Mahdollisesti paikalle on tuotu täytemaata tai maata on muokattu siten, että kerrokset ovat tällä kohdin sekoittuneet. Sekoittuminen onkin varsin todennäköistä, sillä Kuninkaantien viereen on rakennettu kulkemaan kaukolämpöputki. Sen sijaan alueen eteläpäässä multa oli pehmeämpää puutarhamultaa, jonka alapuolella oli hienoa hiekkaa tai hietaa. Maaperä oli kauttaaltaan varsin kivetöntä.

Koekuoppien perusteella muinaisjäänös näyttää ulottuvan koko tutkittavalle alueelle: koekuopista vain kaksi osoittautui löydöttömiksi (yleiskartta s. 18). Viidessä koekuopassa voitiin havaita merkkejä kulttuurikerroksesta (taulukko 1; kuvat 13-14). Esimerkiksi koekuopan 239/425 lounaisnurkassa erottui syvemmälle ulottunut likamaakuoppa (profiilikartta s. 20; kuva 15; d. 52869). Yhtenäistä likamaakerrosta asuinpaikalla ei näyttänyt säilyneen. Löydöt tulivat sekä multakerroksesta että sen alapuolella olevasta hiedasta. Runsaslöytöisimpiä olivat koekuopat 220/400, 240/410, 215/415 ja 239/425.

5.2. KAIVAUSSALUE A *(löydöt KM 34277:1-127, kartat s. 21-23)*

Ensimmäinen tasokaivausalue (alue A) laadittiin koekuoppien 220/410 ja 225/415 väliin, koska tämän kohdan arveltiin olevan sijaintinsa perusteella keskeinen asuinpaikkaa ajatellen. Ensiksi mainittu koekuoppa jäi 5 x 5 m kokoisen kaivausalueen lounaisnurkkaan (yleiskartta s. 18).

Alueen A kaivaminen aloitettiin sen etelälaidasta ja tarkoituksena oli kaivaa koko alue 1 x 1 m ruutu kerrallaan pinnasta pohjaan lapioiden ja seuloen, mutta melko pian taktiikkaa muutettiin: Alue päädyttiin kaivamaan siten, että multakerros (= kerros 0) poistettiin ensin kauttaaltaan.

Koekuoppa	Syvyys	Löydöt	Havainnot
220/400	90 cm	Keramiikkaa, kiviesine, kvartssia, pal. luuta	Multakerros 50 cm, alla harmaanruskea hieta, mahd. likamaata
230/400	45 cm	-	Multakerros 25 cm, alla karkea sora
240/400	45 cm	Kvartssia, pal. luuta	Savinen multakerros 30 cm, alla 3 cm karkea sorakerros, pohjalla tiivis harmaa savi
210/410	90 cm	Kvartssia, kiviesine, pal. luuta	Multakerros 40 cm, alla 30-40 cm harmaanruskea likamaakerros, pohjalla ruskea hieta
220/410	55 cm	Keramiikkaa, kvartssia	Multakerros 30 cm, alla 10 cm ruskea hieta, pohjalla harmaa hieta
230/410	40 cm	Keramiikkaa, kvartssia, pal. luuta	Multakerros 20 cm, alla 15 cm harmaanruskea hieta, pohjalla sora
240/410	35 cm	Kvartssia	Savipitoinen multakerros 20 cm, alla paikoin ruskea hieta ja tiivis harmaa savi
250/410	60 cm	Kvartssia, pal. luuta	Savipitoinen multakerros 40 cm, alla 10 cm ruskea hieta, pohjalla harmaa hiesu/savi
215/415	50 cm	Keramiikkaa, kvartssia, pal. luuta	Multakerros 30 cm, alla 10 cm vaaleanruskea hieta, pohjalla savi
225/415	45 cm	Kvartssia, pal. luuta	Savipitoinen multakerros 30 cm, alla harmaanruskea hieta, pohjalla savi
210/420	40 cm	Kvartssia, pal. luuta	Multakerros 30 cm, alla ruskea hieta
220/420	40 cm	Kvartssia, pal. luuta	Multakerros 25 cm, alla 5 cm likamaakerros, 10 cm harmaanruskea hieta/hiesu, pohjalla savi
230/420	55 cm	Kvartssia, pal. luuta	Multakerros 25 cm, alla 10 cm tummanharmaa nokimaakerros, jonka alla 10 cm harmaa hieta, pohjalla savi
240/420	45 cm	Keramiikkaa, kvartssia, pal. luuta	Multakerros 30 cm, alla ruskea hieta/hiekka
250/420	10 cm	-	Tiivis ja kivikova harmaa savimulta
230/425	40 cm	Kvartssia, kivilaji-iskos	Multakerros 25 cm, alla 15 cm harmaa hiesu, pohjalla harmaa tiivis savi
239/425	60 cm	Keramiikkaa, kvartssia, kivilaji-iskos, pal. luuta, punamultakokkare	Multakerros 30 cm, alla 5-15 cm tummanharmaa nokipitoinen likamaakerros, kuopan SW-nurkassa harmaa likamaakuoppa
220/430	60 cm	Kvartssia, pal. luuta	Multakerros 30 cm, alla 30 cm harmaanruskea hieta, pohjalla harmaa savi
230/430	55 cm	Kvartssia, kivilaji-iskos, pal. luuta	Multakerros 40 cm, alla paikoin ohut nokijuova, 15 cm harmaanruskea hieta, pohjalla sora
240/430	70 cm	Keram., kiviesine, kvartssia, pal. luuta ja pal. savea	Multakerros 40-75 cm, alla 10 cm harmaanruskea hieta
215/434	65 cm	Keramiikkaa, kvartssia, pal. luuta	Multakerros 30 cm, alla 25 cm ruskea hieta/hiekka, jonka alla 5 cm sora, pohjalla savi

Taulukko 1. Koekuoppahavainnot.

Tämän jälkeen kaivettiin kaksi 5 cm paksuista kerrosta (=kerrokset 1 ja 2 multakerroksen alapuolella). Lopuksi likamaaläikät kaivettiin pohjaan featureina (d. 52882).

Kaivausalueen A ensimmäisessä peltomullan alapuolisessa tasossa, ei ollut havaittavissa muuta kuin mullan ja hiedan sekaista maata (tasokartta s. 22; kuva 2; d. 52856). Seuraavassa tasossa, noin 5 cm multakerroksen alapuolella, saattoi erottaa jonkinlaista ruskeaa ja harmaata likamaata sisältäneen alueen sekä nokimaaläikän (tasokartta s. 23; kuvat 3-4; d. 52857-52859). Alueen A mielenkiintoisin löytö oli tasoa puhdistettaessa esiin tullut savi-idolin katkelma, joka löytyi ruudusta 223/414.

5.3. KAIVAUSALUE B (löydöt KM 34277:28-196, kartat s. 21-24)

Kaivausalueen A länsipuolelle laadittiin 2 x 5 cm kokoinen alue B. Alueelta B poistettiin ensin multakerros (= kerros 0) lapioiden ja seuloen (kuva 17), jonka jälkeen kaivettiin kaksi multakerroksen alapuolella olevaa 5 cm kerrosta (= kerrokset 1 ja 2). Ensimmäisessä multakerroksen alapuolella olevassa tasossa (= taso 0), alueen B länsipäässä, erottui kohtalaisen laaja noensekainen alue, jonka kohdalta löytyi runsaasti palanutta luuta (tasokartta s. 22; kuva 5; d. 52860). Muutoin tasossa oli alueen A tapaan mullan ja hiedan sekaista maata. Seuraavassa tasossa (= taso 1) noensekaisen alueen ympärillä erottui voimakas tummanharmaa likamaa-alue (tasokartta s. 23; kuva 6-7; d. 52861).

Alueen B länsipäädystä kaivettiin vielä kolmas peltomullan alapuolinen kerros, jonka jälkeen likamaakuvio oli vieläkin selvempi (kuva 8; d. 52862), ja joka ulottui noin 30 cm syvyyteen multakerroksen alapuolelle (profiilikartta s. 34). Lisäksi alueen itäpäässä, ruudun 221/408 kohdalla, erottui toinen likamaaläikkä, joka oli edellistä pienempi ja matalampi (tasokartta s. 23 ja profiilikartta s. 34). Likamaa-alueet kaivettiin lopuksi featureina pohjaan (kuvat 9-10; d. 52863-52864) ja löydöt otettiin niistä talteen seulomalla.

5.4. KAIVAUSALUE C (löydöt KM 34277:197-237, kartat s. 21-22)

Alueen B kanssa samankokoinen 2 x 5 m kokoinen kaivausalue C laadittiin alueen A eteläpuolelle. Tällä alueella selkeitä likamaa-alueita ei havaittu kummassakaan multakerroksen alapuolisessa tasossa (tasokartat s. 21-22; kuvat 11-12; d. 52865-52866). Löydötkin jäivät melko vähäisiksi tällä alueella. Esimerkiksi keramiikkaa ei tältä alueelta löytynyt lainkaan.

6. LÖYDÖT

Viinikkala 2:n asuinpaikalta koekaivauksissa saatiin talteen löytöjä yhteensä 2397 kpl/ vajaa 4,4 kg (taulukko 2).⁴ Näistä lukumääräisesti suurimman osan muodostivat palaneen luun kappaleet, joita löytyi 1691 kpl/ 84,3 g. Eniten luita löytyi alueelta B (levintäkartta s. 27), jonka länsipäässä oli laajahko, luuta sisältänyt likamaa-alue (tasokartat s. 22-23). Palaneista luista on tehnyt luuanalyysin HuK Eeva Lahti (Liite I). Muutenkin alue B oli kappalemäärältään runsaslöytöisin (taulukko 2; levintäkartta s. 25-26).

	Alue A		Alue B		Alue C		Koekuopat		Yhteensä	
	kpl	g	kpl	g	kpl	g	kpl	g	kpl	g
Keramiikka	53	268,0	51	54,6	0	0,0	51	79,0	155	401,6
Saviastianpala	49	256,0	51	54,6			50	78,2	150	388,8
Savi-idolin katkelma	1	9,7							1	9,7
Palanut savi	3	2,3					1	0,8	4	3,1
Kivilajit	9	616,9	8	128,2	4	478,5	7	68,3	28	1291,9
Kivilajiesineen katkelma	5	605,1	2	47,0	2	457,4	3	41,5	12	1151,0
Kivilaji-iskos	4	11,8	6	81,2	2	21,1	4	26,8	16	140,9
Pii	1	7,8	1	1,8	0,0	0,0	0	0,0	2	9,6
Pii-iskos			1	1,8					1	1,8
Tuluspii	1	7,8							1	7,8
Kvartsi	203	1154,7	101	484,7	91	378,0	125	581,3	520	2503,3
Kvartsikaavin	5	26,5	4	53,5	1	9,9	5	32,5	15	119,3
Kvartsiveitsi	4	32,0			1	17,5	3	16,3	8	56,5
Kvartsipora							1	0,8	1	0,8
Muu kvartsiesine	3	23,9	6	32,0	5	39,7	2	19,1	16	114,7
Mahdollinen kvartsiesine	2	4,2							2	4,2
Kvartsiydin	6	227,4	3	81,9	3	108,5	5	78,3	17	496,1
Kvartsi-iskos	182	687,5	88	317,3	81	202,4	109	434,3	460	1641,5
Kvartsikappale	1	153,2							1	153,2
Palanut luu	403	32,6	1051	26,1	137	9,6	100	16,0	1691	84,3
Punamultakokkare	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,4	1	0,4
Kaikki löydöt yht.	669	2080,0	1212	695,4	232	866,1	284	745,0	2397	4386,5

Taulukko 2. Löytölajit kappalemäärän ja painon mukaan laskettuina.

Määrällisesti toiseksi suurin löytöryhmä olivat kvartsit (520 kpl), joihin lukeutuvat erinäiset esineet, ytimet ja iskokset. Ne jakautuvat suhteellisen tasaisesti kaikille alueille. Piitä löytyi vain kaksi

⁴ Löydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumerolla KM 34277.

kappaletta, joista toinen on tuluspiitä ja toinen iskos (KM 34277:44 ja :153). Kivilajiesineitä ja -iskoksia löytyi yhteensä 28 kpl. Näiden joukossa on muutama hioin tai hioinlaa'an kappale (:118 ja 208). Koekuopasta 239/425 löytyi kaivausten ainoa punamultakokkare (:292).

Esineistä ehdottomasti tärkeimmät lukeutuvat keramiikkalöytöihin - keramiikkaahan ei ennestään tunnettu Viinikkala 2 -asuinpaikalta lainkaan - kuten ei palaneita luitakaan. Keramiikkaa löytyi kaikkiaan 155 kappaleen verran, joista miltei kaikki olivat saviastianpaloja (150 kpl). Alueelta C ei löytynyt saviastianpaloja ollenkaan; sen sijaan alueen B länsipäädyssä oli jonkinlainen keramiikka-keskittymä (levintäkarta s. 26). Saviastianpalojen lisäksi löytyi savi-idolin jalkaosan katkelma (KM 34277:90), jonka muoto muistuttaa ahvenanmaalaisten tai varhaiskampakeramiikan aikaisten (ns. Paimion tyyppin idolit) idolien jalkaosaa. Idolin katkelma löytyi alueelta A. Viinikkalan Idoli on koristeltu viivakoristein sekä etu- että takapuolelta. Tällaisen ns. hapsukoristelun on yleensä arveltu esittävän vaatetusta. Loput keramiikkalöydöistä ovat palaneen saven kappaleita (4 kpl).

Saviastianpaloissa on erotettavissa ainakin myöhäiskampakeramiikkaa (esim. :58 ja :81) ja varhaiskampakeramiikkaa, lähinnä tyyliä Ka I:1 (esim. :23 ja 277). Osa varhaiskampakeramiikasta saattaisi olla nuorempaakin (Ka 1:2). Lisäksi löytyi nuorakeraamisen saviastian reunapala (:254) koekuopasta 230/410 sekä rautakautista karkeaa keramiikkaa muistuttavaa keramiikkaa (:97), joka voi tosin olla varhaiskampakeramiikkaakin. Muutamien, lähinnä myöhäiskampakeramiikkaa olevien saviastianpalojen pinnassa on karstaa, joka lienee ns. ruokakarstaa. Kahden palan karstasta on lähetty näytteet Helsingin yliopiston radiohiiliajoituslaboratorioon keramiikan iän selvittämistä varten (Liite II). Näytteet on otettu alanumeroilla KM 34277:58 ja :81 olevien suurimpien saviastianpalojen sisäpinnasta.

Historiallisen ajan esinelöytöjä paikalla oli esihistoriallisten lisäksi. Näistä mainittakoon mm. naulat ja muut raudan kappaleet, punasavikeramiikan palaset, tiilen kappaleet ja liitupiipun jäännökset. Lisäksi löytyi erinäisiä kuonan kappaleita, joista osa vaikutti lasikuonalta. Kuonaa oli monen väristä: punaista, vihertävää, mustaa ym. Kuona lienee peräsin paikalla olleesta ruukin masuunista, jollainen valmistui Vantaankosken ääreen vuonna 1838. Samaan aikaan paikalle oli rakennettu masuunin lisäksi asuntoja ja talousrakennuksia, joista edellä on mainittu. Ruukin toiminta kesti vain vähän aikaa, sillä ruukki kiinteistöineen jouduttiin myymään taloudellisten vaikeuksien vuoksi jo vuonna 1849.⁵ Historiallisen ajan löytöjä ei otettu talteen Kansallismuseon kokoelmiin tuluspiin kappaletta (:44) lukuunottamatta.

---

⁵ Vantaanjokilaakson ympäristöpolku. Helsingin seutukaavaliiton julkaisuja C14-1988, s. 51.

7. YHTEENVETO

Vantaan Viinikkala 2 -nimisellä kivikautisella asuinpaikalla suoritettiin arkeologisia koekaivauksia kolmen viikon ajan 30.5.-19.6.2004. Kaivaukset tulivat ajankohtaisiksi, kun Vantaan kaupunki oli suunnitellut rakentavansa paikoitusalueen ja poluston palvelemaan Vantaankosken äärellä sijaitsevan virkistysalueen ja vanhaan Dahlforsin viilatehtaaseen kunnostetun tilausravintolan tarpeita. Paikoitusalue oli suunnitelmissa sijoitettu Viinikkala 2 -asuinpaikan läntisimpään kolkkaan, joka sijaitsee Vantaanjoen mutkan kohdalla, törmän päällä, Kuninkaantien eteläpuolella, Kuninkaantien ja Voudintien risteyksen tuntumassa, nykyään ruohikkoisen aukean kohdalla. Koekaivaukset rahoitti muinaismuistolain 15 §:n nojalla rakennushankkeen toteuttaja, Vantaan kaupunki.

Viinikkala 2 -asuinpaikka on huomattavan laaja-alainen ja se sijaitsee etupäässä Kuninkaantien pohjoispuolisilla pelloilla, aina Hommaksen ja Gårdsin taloihin asti. Pelloilta on löytynyt lukuisia kiviesineitä, ensimmäiset jo 1900-luvun alkupuolella. Paikalla on käyty arkeologien toimesta inventointien yhteydessä, mutta arkeologisia kaivauksia ei täällä ole aikaisemmin suoritettu. Asuinpaikan läntisimmältä kohdalta, jossa lienee ollut sittemmin purettujen viilatehtaan asuinrakennusten peruna- tai kasvimaata, ei tunnettu irtolöytöjä, mutta topografian perusteella asuinpaikan on arveltu ulottuneen sinne asti. Multakerroksen paksuus vaihteli koekaivauksissa saatujen havaintojen perusteella noin 20:sta 50:een senttimetriin; multakerroksen alla oli hienoa hiekkaa tai hietää.

Tutkimusten tavoitteena oli selvittää ensinnäkin sitä, ulottuuko asuinpaikka kyseiseen kohtaan asti. Mikäli näin olisi, seuraavana tehtävänä oli selvittää asuinpaikan luonnetta ja säilymisastetta. Koekaivausten perusteella voitiin todeta, että asuinpaikka ulottui aivan törmän reunalle asti. Paikoin oli havaittavissa merkkejä likamaakerroksesta, mutta yhtenäistä kulttuurikerrosta tällä kohdin ei ollut säilynyt maanmuokkauksesta johtuen. Tämän vuoksi lisätutkimuksia ei paikalla pidetty tarpeellisina, vaikkakin löytöjä saatiinkin talteen kohtalaisesti miltei koko tutkittavan alueen laajudelta.

Kaivauslöytöihin sisältyvät tavanomaiset kivikautiset asuinpaikkalöydöt, kuten kvartsi- ja kivilajiesineistö sekä palanut luu. Lisäksi koekaivaukset toivat esiin paikalle ennestään tuntematonta materiaalia, saviastianpaloja, joissa on erotettavissa ainakin varhaiskampakeraamiikan ja myöhäiskampakeraamiikan palasia sekä nuorakeramiikkaa. Mielenkiintoisin esinelöytö oli savi-idolin jalkaosan katkelma. Lisäksi löytyi muutama palaneen saven kappale, pii-iskos, tuluspiin kappale sekä punamultakokkare. Asuinpaikan läntisin osa ajoittuu löytöjensä ja korkeutensa perusteella mesoliittista aikaa nuoremaksi, lähinnä varhaiskampakeraamiselta ajalta nuorakeraamiseen aikaan.

MV-NEGATIIVILUETTELO (f. 130980-131037)

Kuvaajat: Sirpa Leskinen (SL), Johanna Seppä (JS)

<i>f</i>	<i>Kuva nro</i>	<i>Aihe</i>	<i>Suunta</i>	<i>Pvm</i>	<i>Kuvaaja</i>
130980		Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna.	N-S	30.5.	SL
130981		Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna.	N-S	30.5.	SL
130982	Kuva 1	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna, 1/4.	N-S	30.5.	SL
130983	Kuva 1	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna, 2/4.	N-S	30.5.	SL
130984	Kuva 1	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna, 3/4.	N-S	30.5.	SL
130985	Kuva 1	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna, 4/4.	N-S	30.5.	SL
130986	Kuva 13	Koekuopan 230/420 N-profiili, n. 25 cm syvyydessä erottuu nokimaakerros.	S-N	3.6.	SL
130987		Koekuopan 210/410 W-profiili.	E-W	3.6.	SL
130988		Koekuopan 210/410 N-profiili.	S-N	3.6.	SL
130989	Kuva 16	Työkuva: Koekuoppia kaivetaan.		3.6.	SL
130990		Työkuva: Ninni Närväinen kaivamassa koekuoppaa.		3.6.	SL
130991		Työkuva: Aluetta A kaivetaan.		5.6.	SL
130992	Kuva 17	Työkuva: Aluetta A kaivetaan. Kuvassa vas. Maria Sukselainen, Mikko Suha, Samu Lehtolainen ja Johanna Seppä.		5.6.	SL
130993	Kuva 18	Työkuva: Maria Sukselainen omassa ruudussaan.		9.6.	SL
130994		Työkuva: Aluetta A kaivetaan.		9.6.	SL
130995	Kuva 26	Työkuva: Samu Lehtolainen tutkii löytöä.		9.6.	SL
130996		Työkuva: Hanna Kääriäinen seulomassa.		9.6.	SL
130997	Kuva 23	Radiotoimittaja Sari Sinerkari kokeilee seulomista Aino Nurmisen kanssa.		11.6.	SL
130998		Radiotoimittaja Sari Sinerkari kokeilee seulomista Aino Nurmisen kanssa.		11.6.	SL
130999		Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Johanna Seppää ja Ninni Närväistä.		11.6.	SL
131000	Kuva 25	Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Johanna Seppää.		11.6.	SL
131001		Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Ninni Närväistä.		11.6.	SL
131002	Kuva 2	Alue A, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0), 1/3.	S-N	11.6.	SL
131003	Kuva 2	Alue A, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0), 2/3.	S-N	11.6.	SL
131004	Kuva 2	Alue A, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0), 3/3.	S-N	11.6.	SL
131005	Kuva 24	Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Sirpa Leskistä ja Aino Nurmista.		11.6.	JS
131006	Kuva 27	Ryhmäkuva 13.6.2003: Vas. Maria Sukselainen, Johanna Seppä, Aino Nurminen, Hanna Kääriäinen, Samu Lehtolainen, Ninni Närväinen ja Mikko Suha.		13.6.	SL
131007	Kuva 3	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), 1/3.	S-N	16.6.	SL
131008	Kuva 3	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), 2/3.	S-N	16.6.	SL
131009	Kuva 3	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), 3/3.	S-N	16.6.	SL
131010	Kuva 4	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), kaksi harmaata likamaaläikkää ruuduissa 222/412 ja 222/412-413 sekä palaneita kiviä.	E-W	16.6.	SL
131011		Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), likamaaläikkä ruuduissa 223/412-413.	S-N	16.6.	SL
131012	Kuva 5	Alue B, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0).	W-E	16.6.	SL
131013		Alue B, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0), palanutta luuta sisältävä alue ruuduissa 221-222/404.	W-E	16.6.	SL
131014		Koekuopan 239/425 W-profiilissa (239-240/425) erottuu multakerroksen alla n. 20 cm syvyydessä tummanharmaa 5-15 cm paksu likamaakerros.	E-W	18.6.	SL
131015		Koekuopan 239/425 W-profiilissa (239-240/425) erottuu multakerroksen alla n. 20 cm syvyydessä tummanharmaa 5-15 cm paksu likamaakerros.	E-W	18.6.	SL
131016	Kuva 14	Koekuopan 239/425 N-profiilissa (240/425-426) erottuu multakerroksen alla n. 20 cm syvyydessä tummanharmaa n. 5 cm paksu likamaakerros.	S-N	18.6.	SL
131017	Kuva 22	Työkuva: Petro Pesonen täyttää koekuoppaa 220/400.		18.6.	SL
131018	Kuva 19	Työkuva: Aluetta B kaivetaan.		18.6.	SL
131019	Kuva 11	Alue C, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0).	S-N	19.6.	SL
131020		Työkuva: Aluetta A kaivetaan pohjaan.		19.6.	SL
131021	Kuva 20	Työkuva: Aluetta B kaivamassa Eeva Pihlaja ja Samu Lehtolainen.		19.6.	SL
131022	Kuva 21	Työkuva: Mikko Suha ja Maria Sukselainen seulomassa.		19.6.	SL
131023	Kuva 15	Koekuopan 239/425 W-profiilissa (239-240/425) erottuu multakerroksen alla n. 20 cm syvyydessä tummanharmaa 5-15 cm paksu likamaakerros.	E-W	19.6.	SL
131024	Kuva 7	Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), luupitoinen maa ruuduissa 221-222/404-405.	N-S	19.6.	SL

131025	Kuva 6	Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1).	W-E	19.6.	SL
131026		Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), harmaa puolipyöreä likamaaläikkä kaivausalueen S-laidalla ruuduissa 221/407-408.	NE-SW	19.6.	SL
131027		Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), harmaa puolipyöreä likamaaläikkä kaivausalueen S-laidalla ruuduissa 221/407-408.	S-N	19.6.	SL
131028		Alue B, harmaa likamaaläikkä alueen S-profiilissa 221,00/407,50-408,75.	N-S	19.6.	SL
131029	Kuva 10	Alue B, harmaa likamaaläikkä alueen S-profiilissa 221,00/407,50-408,75.	N-S	19.6.	SL
131030	Kuva 8	Alue B, 3. taso peltomullan alapuolella (= taso 2), luupitoinen tummanharmaa maa ruuduissa 221-222/404-405.	N-S	19.6.	SL
131031	Kuva 9	Alue B, luupitoinen tummanharmaa likamaa erottuu alueen S-profiilissa (221,00/ 404,00-405,75).	N-S	19.6.	SL
131032		Alue B, luupitoinen tummanharmaa likamaa erottuu alueen S-profiilissa (221,00/ 404,00-405,75).	N-S	19.6.	SL
131033		Työkuva: Johanna Seppä piirtää likamaakuopan profiilia alueella B.		19.6.	SL
131034	Kuva 12	Alue C, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1).	S-N	19.6.	SL
131035		Yleiskuva kohti tutkimusaluetta.	NE-SW	19.6.	SL
131036		Yleiskuva kohti tutkimusaluetta.	NE-SW	19.6.	SL
131037		Yleiskuva kohti tutkimusaluetta.	NE-SW	19.6.	SL

DIAPOSITIIVILUETTELO (d. 52854-52888)

Kuvaaja: Sirpa Leskinen

d.	Aihe	Suunta	Pvm	Kuvaaja
52854	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna.	N-S	30.5.	SL
52855	Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna.	N-S	30.5.	SL
52856	Alue A, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0).	S-N	11.6.	SL
52857	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1).	S-N	16.6.	SL
52858	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella, kaksi harmaata likamaaläikkää ruuduissa 222/412 ja 222/412-413 sekä palaneita kiviä.	E-W	16.6.	SL
52859	Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella, likamaaläikkä ruudussa 222/412.	S-N	16.6.	SL
52860	Alue B, 1. taso peltomullan alapuolella (=taso 0).	W-E	16.6.	SL
52861	Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), luupitoinen maa ruuduissa 221-222/404-405.	N-S	19.6.	SL
52862	Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), luupitoinen maa ruuduissa 221-222/404-405.	N-S	19.6.	SL
52863	Alue B, luupitoinen tummanharmaa likamaa erottuu alueen S-profiilissa (221,00/404,00-405,75).	N-S	19.6.	SL
52864	Alue B, harmaa likamaaläikkä alueen S-profiilissa (221,00/407,50-408,75).	N-S	19.6.	SL
52865	Alue C, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0).	S-N	19.6.	SL
52866	Alue C, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1).	S-N	19.6.	SL
52867	Koekuopan 230/420 N-profiili, n. 25 cm syvyydessä erottuu nokimaakerros.	S-N	3.6.	SL
52868	Koekuopan 239/425 N-profiilissa (240/425-426) erottuu multakerroksen alla n. 20 cm syvyydessä tummanharmaa n. 5 cm paksu likamaakerros.	S-N	18.6.	SL
52869	Koekuopan 239/425 W-profiilissa (239-240/425) erottuu multakerroksen alla n. 20 cm syvyydessä tummanharmaa 5-15 cm paksu likamaakerros.	E-W	19.6.	SL
52870	Työkuva: Ninni Närväinen kaivamassa koekuoppaa.		3.6.	SL
52871	Työkuva: Aluetta A kaivetaan.		5.6.	SL
52872	Työkuva: Aluetta A kaivetaan.		5.6.	SL
52873	Työkuva: Aluetta A kaivetaan.		9.6.	SL
52874	Työkuva: Samu Lehtolainen seulan äärellä.		9.6.	SL
52875	Työkuva: Hanna Kääriäinen kaivamassa.		9.6.	SL
52876	Työkuva: tutkimusavustaja Mikko Suhan tyylinäyte.		9.6.	SL
52877	Työkuva: Samu Lehtolainen ja Hanna Kääriäinen seulomassa.		9.6.	SL
52878	Työkuva: Kaivamista ja piirtämistä.		11.6.	SL
52879	Työkuva: Petro Pesonen täyttää koekuoppaa 220/400.		18.6.	SL
52880	Työkuva: Aluetta B kaivetaan.		18.6.	SL
52881	Työkuva: Kaivaukset käynnissä.		19.6.	SL
52882	Työkuva: Lopputarkistuksia alueella A, edessä Hanna Kääriäinen.		19.6.	SL
52883	Työkuva: Eeva Pihlaja näyttää löytöä Samu Lehtolaiselle.		19.6.	SL
52884	Työkuva: Johanna Seppä piirtää likamaakuopan profiilia alueella B.		19.6.	SL
52885	Radiotoimittaja Sari Sinerkari etsimässä löytöjä seulasta.		11.6.	SL
52886	Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Johanna Seppää.		11.6.	SL
52887	Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Johanna Seppää ja Ninni Närväistä.		11.6.	SL
52888	"Juhannusaurinko"		19.6.	SL

KARTTALUETTELO (kartat s. 16-27)

<i>Kartta</i>	<i>Mk</i>	<i>koko</i>	<i>s.</i>
Ote Helsingin seudun puhelinluettelon (eniro) kartasta 2004	1:20 000	A4	16
Ote peruskartasta 2041 01 LOHJA	1:20 000	A4	17
Yleiskartta	1:500	A3	18
Pintavaaituskartta, Koekuopat	1:500	A4	19
Profiilikartta, Koekuoppa 239/425, W-profiili 239,00-240,00/425,00	1:10	A4	20
Pinta- ja pohjavaaituskartta, Alueet A, B ja C	1:50	A3	21
Tasokartta, Alueet A, B ja C, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0)	1:50	A3	22
Tasokartta, Alueet A, B ja C, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1)	1:50	A3	23
Profiilikartta, Alue B, S-profiili 221,00/404,00-409,00	1:10	A4	24
Levintäkartta, Alueet A, B ja C, kaikki löydöt (kpl)	1:50	A3	25
Levintäkartta, Alueet A, B ja C, keramiikka (kpl)	1:50	A3	26
Levintäkartta, Alueet A, B ja C, palanut luu (kpl)	1:50	A3	27

VANTAA VIINIKKALA 2

Sirpa Leskinen 2003

Ote peruskartasta 2043 01 HÄMEENKYLÄ, mk 1:20 000
Kivikautinen asuinpaikka merkitty harmaalla, tutkimusalue punaisella

VANTAA VIINIKKALA 2

Sirpa Leskinen 2003

Yleiskartta 1:500

Piirt. Sirpa Leskinen ja Johanna Seppä
 Digit. Johanna Seppä
 Pohjana Vantaan kaupungin
 suunnitelmakartta 1:500

0 5 20 m

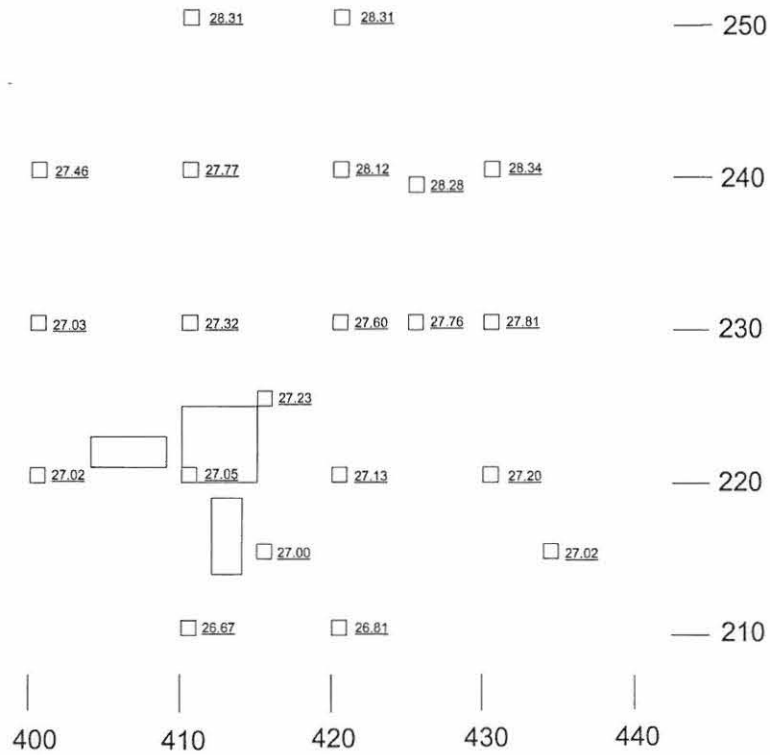
- kaivausalue
- löydöllinen koekuoppa
- löydötön koekuoppa
- suunnitellun pysäköintialueen rajat
- suunniteltuja kulkureittejä
- kuorittu alue
- polku
- törmän reuna
- heinikkoa
- yksittäinen lehtipuu
- yksittäinen havupuu
- pusikkoa
- kiintopiste

VANTAA VIINIKKALA 2

Sirpa Leskinen 2003

Pintavaaituskartta 1:500
 Koekuopat
 Korkeudet m mpy
 Piirt. ja digit. Johanna Seppä

VANTAA VIINIKKALA 2

Sirpa Leskinen 2003

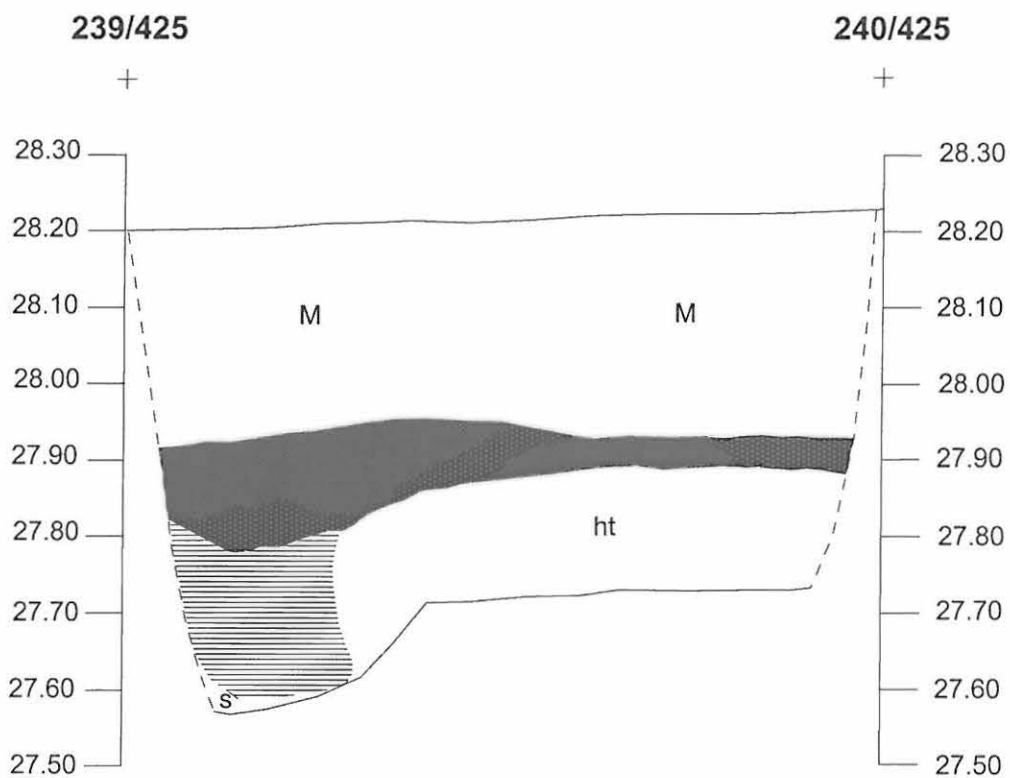
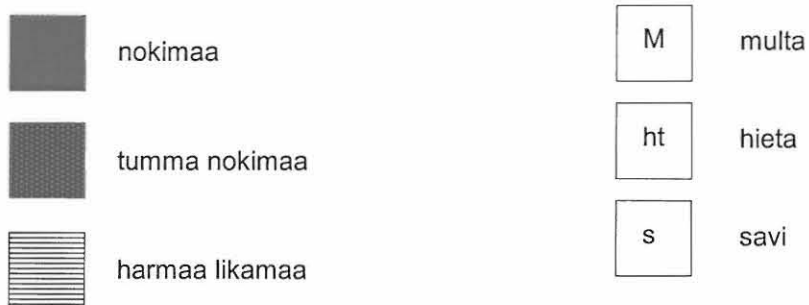
Profiilikartta 1:10

Koekuoppa 239/425

W-profiili 239.00-240.00/425.00 idästä katsottuna

Korkeudet m mpy

Piirt. ja digit. Johanna Seppä

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:50
 Alueet A, B ja C
 Korkeudet m mpy
 Piirt. ja digit. Johanna Seppä

0 0,5 2 m

neulapohjoinen

224 —

ALUE B

27.20 26.76	27.16 26.79	27.17 26.80	27.16 26.81	27.16 26.81	27.16 26.83
2. taso peltomullan alapuolella (=taso 1)					
27.13 26.72	27.15 26.71	27.15 26.77	27.16 26.79	27.19 26.80	27.17 26.80
27.16 26.73	27.12 26.70	27.16 26.74	27.18 26.77	27.16 26.76	27.13 26.76

222 —

220 —

218 —

216 —

214 —

404

406

408

410

412

414

416

ALUE A

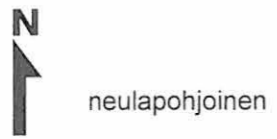
27.22 26.83	27.23 26.81	27.21 26.81	27.25 26.82	27.25 26.82	27.23 26.87
3. taso peltomullan alapuolella (=taso 2)					
27.19 26.77	27.16 26.76	27.21 26.80	27.21 26.80	27.17 26.82	27.13 26.85
27.18 26.78	26.76	27.14 26.69	27.15 26.72	27.16 26.75	27.09 26.74
27.14 26.74	26.73	27.12 26.66	27.10 26.70	27.06 26.69	27.06 26.70
2. taso peltomullan alapuolella (=taso 1)					
27.10 26.71	27.07 26.70	27.03 26.72	27.03 26.74	27.00 26.76	27.06 26.77
koekuoppa					
27.09	27.05 26.71	27.00 26.70	27.03 26.70	27.02 26.73	27.02 26.76

ALUE C

27.00 26.75	27.01 26.73	27.02 26.70
26.97 26.70	26.96 26.69	27.00 26.69
2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1)		
27.03 26.69	26.96 26.65	26.98 26.65
27.06 26.66	26.98 26.63	27.00 26.61
27.01 26.61	27.01 26.69	27.00 26.59
27.02 26.59	27.00 26.59	26.98 26.56

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

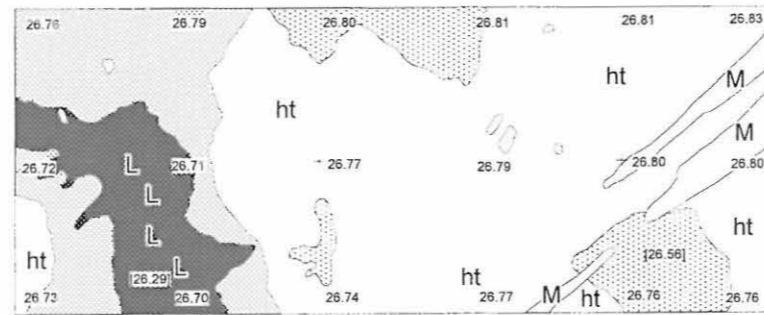
Tasokartta 1:50
 Alueet A, B ja C
 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1)
 Korkeudet m mpy
 Piirt. ja digit. Johanna Seppä

- ruskea likamaa
- harmaa likamaa
- tumma harmaa likamaa
- nokimaa
- palanut luu
- multa
- hieta
- kivi
- palanut kivi

224 —

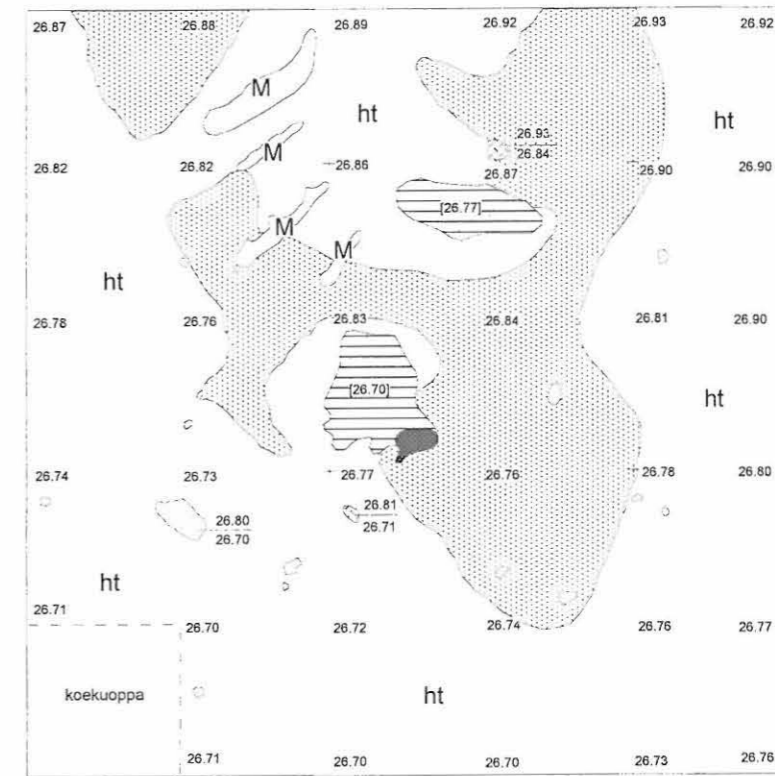
ALUE B

222 —

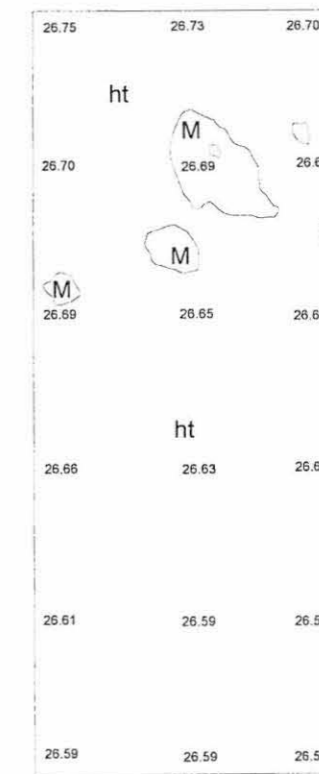
220 —

ALUE A

218 —

ALUE C

216 —

214 —

404

406

408

410

412

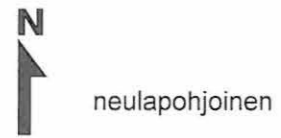
414

416

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

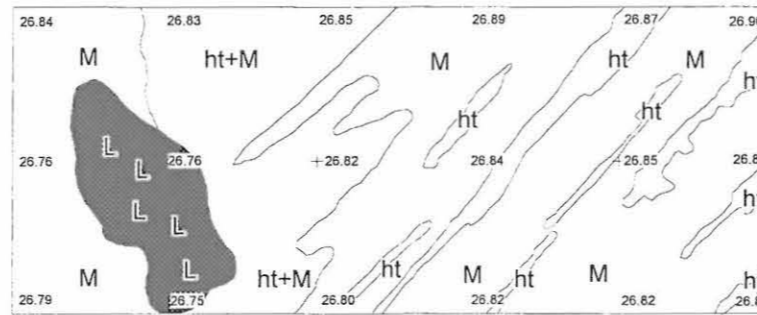
Tasokartta 1:50
 Alueet A, B ja C
 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0)
 Korkeudet m mpy
 Piirt. ja digit. Johanna Seppä

- nokimaa
- palanut luu
- palamaton luu
- multa
- hieta
- kivi

224 —

ALUE B

222 —

220 —

218 —

216 —

214 —

404

406

408

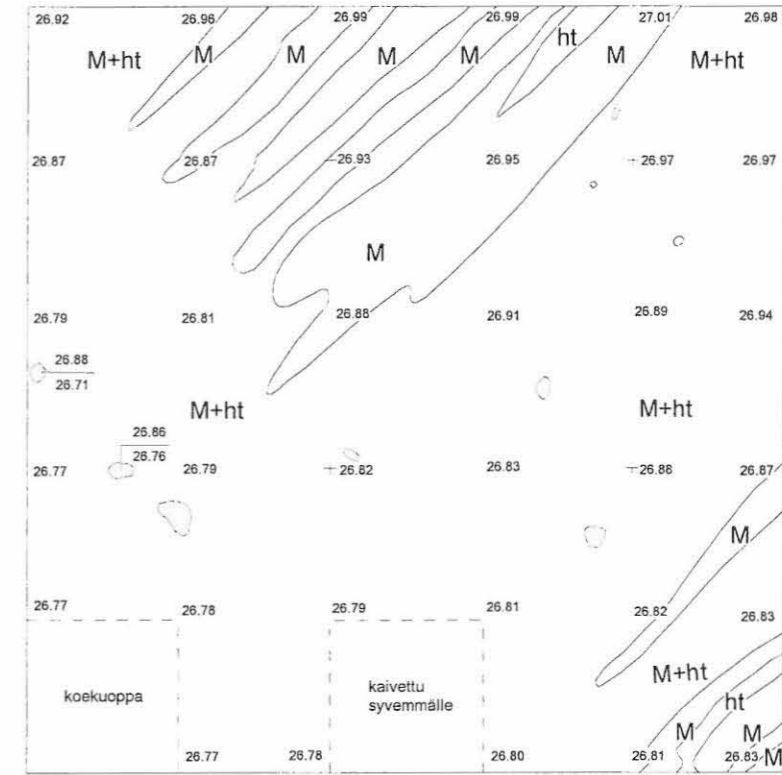
410

412

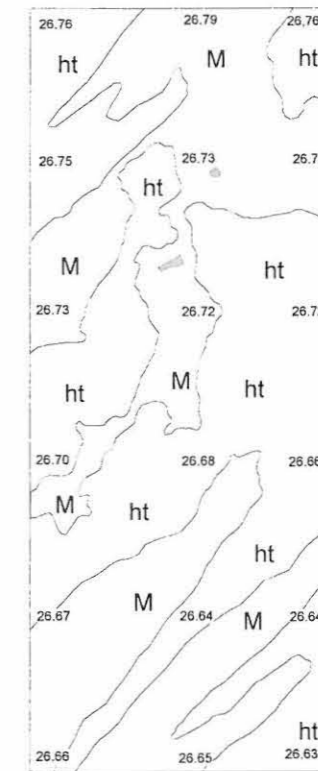
414

416

ALUE A

ALUE C

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Profiilikartta 1:20
 Alue B
 S-profiili 221.00/404.00-409.00
 pohjoisesta katsottuna
 Korkeudet m mpy
 Piirt. ja digit. Johanna Seppä

nokimaa

harmaa likamaa

tumma harmaa likamaa

M multa

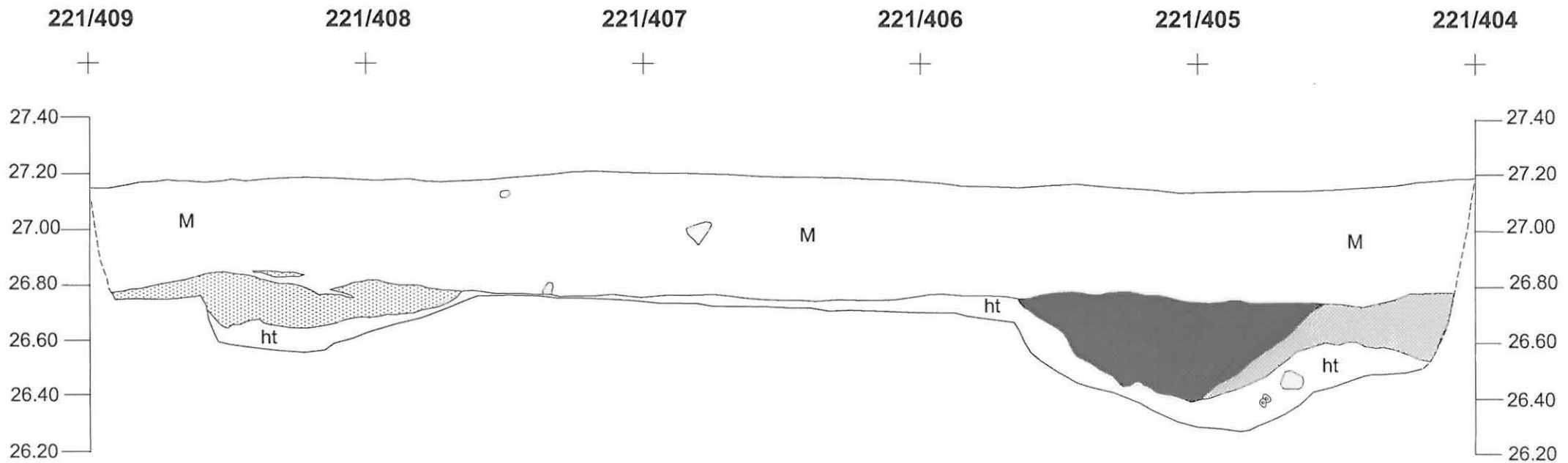
ht hieta

kivi

juuri

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Levintäkartta 1:50
Alueet A, B ja C
Kaikki löydöt (kpl)
Piirt. Petro Pesonen

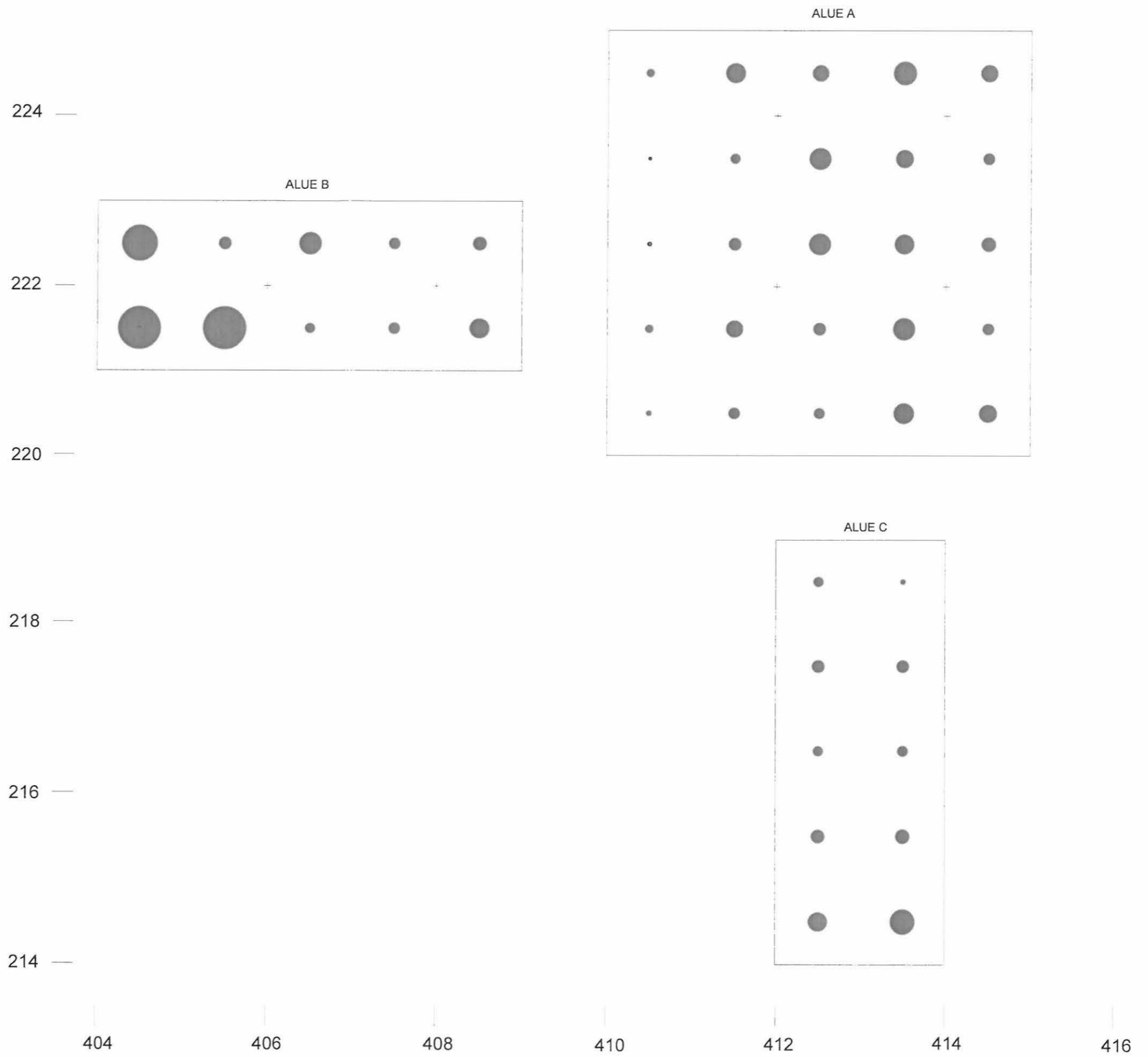

0 0,5 2 m

N
↑
neulapohjoinen

Kpl

- 100
- 50
- 10

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Levintäkartta 1:50
Alueet A, B ja C
Keramiikka (kpl)
Piirt. Petro Pesonen

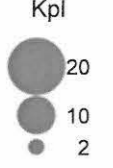

0 0,5 2 m

N
neulapohjoinen

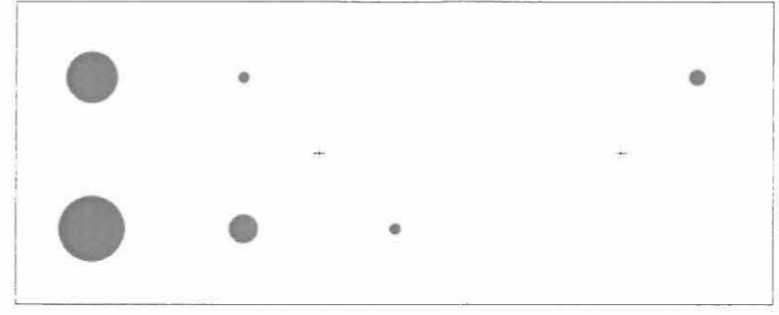
Kpl

20
10
2

224 —

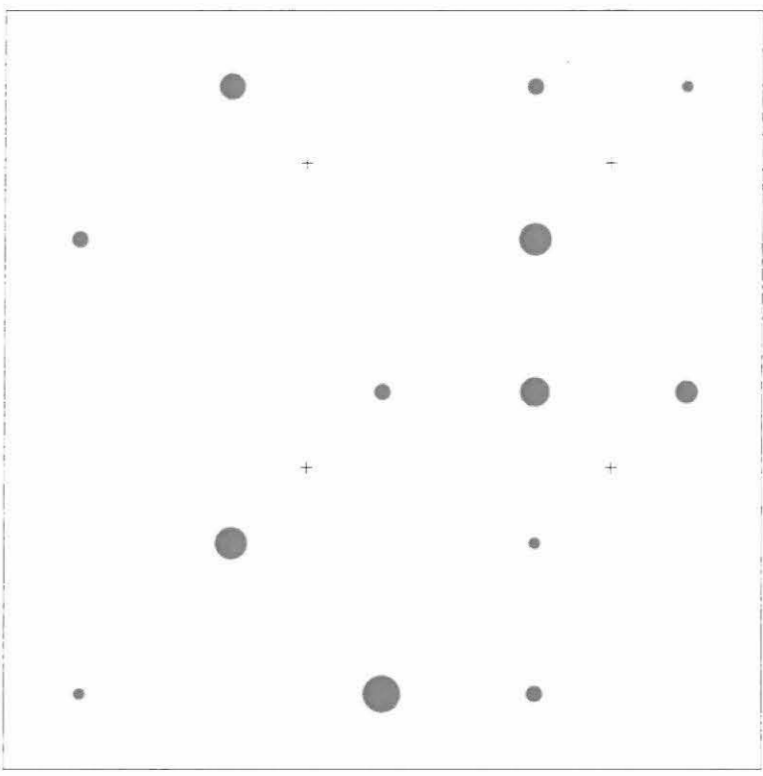
ALUE B

222 —

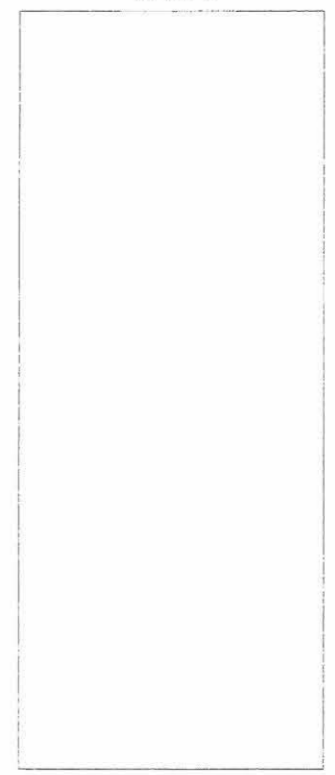
220 —

ALUE A

218 —

ALUE C

216 —

214 —

404

406

408

410

412

414

416

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Levintäkartta 1:50
Alueet A, B ja C
Palanut luu (kpl)
Piirt. Petro Pesonen

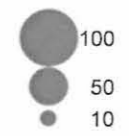

0 0,5 2 m

N
neulapohjoinen

Kpl

100
50
10

224 —

222 —

220 —

218 —

216 —

214 —

404

406

408

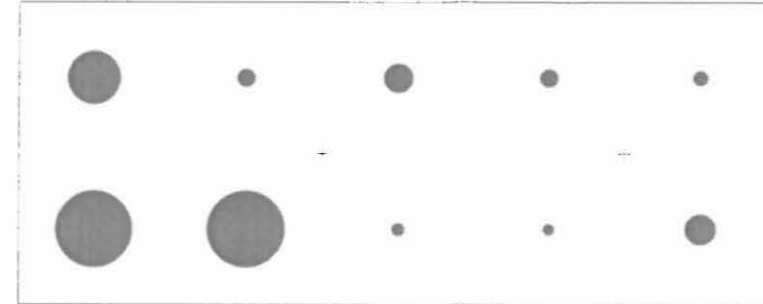
410

412

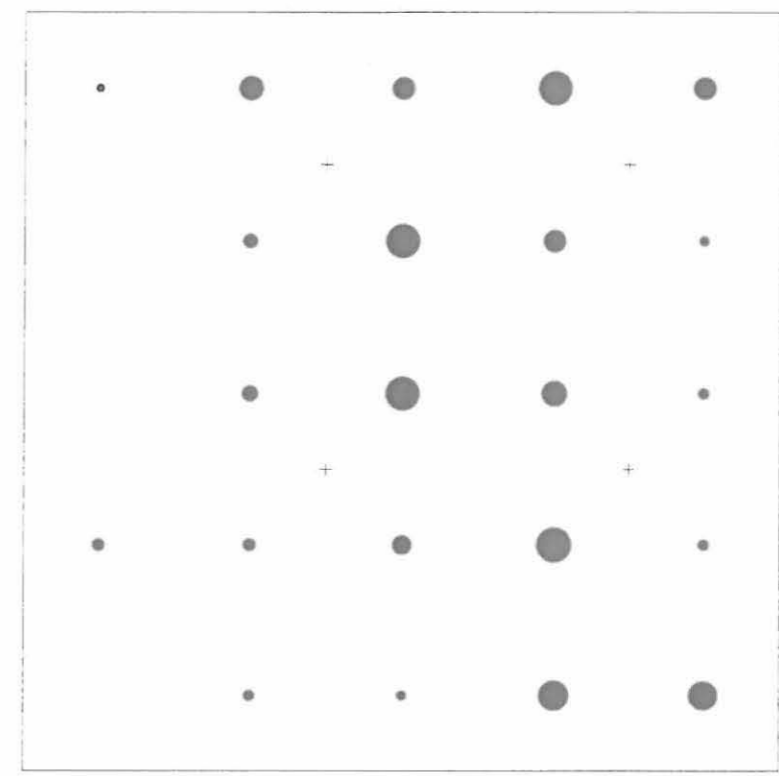
414

416

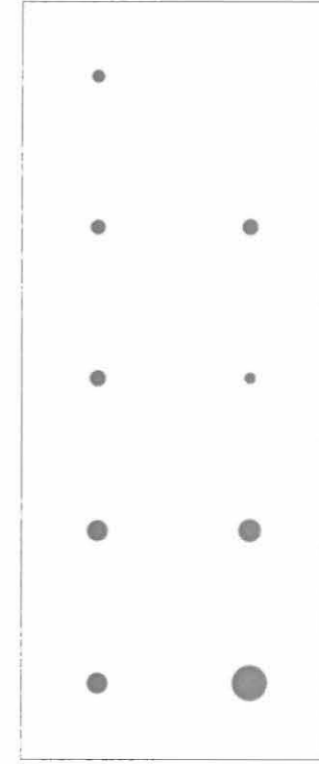
ALUE B

ALUE A

ALUE C

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

28

Kuva 1. Tutkimusalue ennen kaivausten aloittamista Voudintieltä kuvattuna, N-S. (f. 130982-130985)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

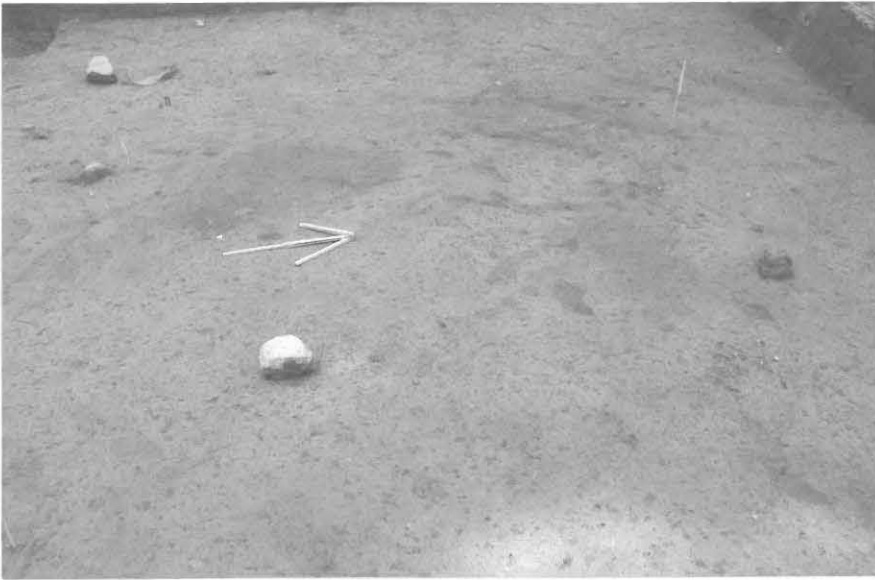

Kuva 2. Alue A, 1. taso peltomullan alapuolella (= taso 0), S-N. (f. 131002-131004)

Kuva 3. Alue A, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), S-N. (f. 131007-131009)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 4. Alue A, 2. taso peltomul-
 lan alapuolella (= taso 1), kaksi
 harmaata likamaaläikkää ruu-
 duissa 222/412 ja 222/412-413
 sekä palaneita kiviä, E-W.
 (f. 131010)

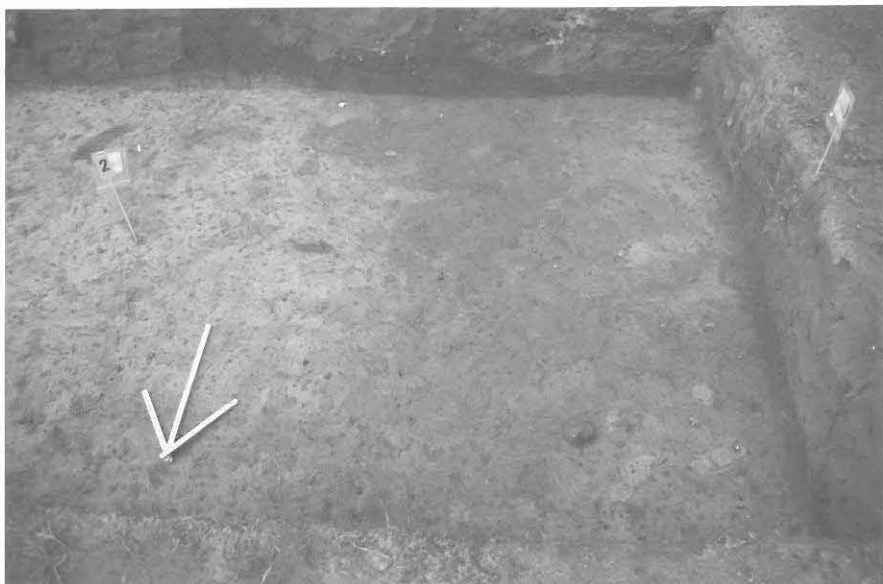
Kuva 5. Alue B, 1. taso peltomul-
 lan alapuolella (= taso 0), W-E.
 (f. 131012)

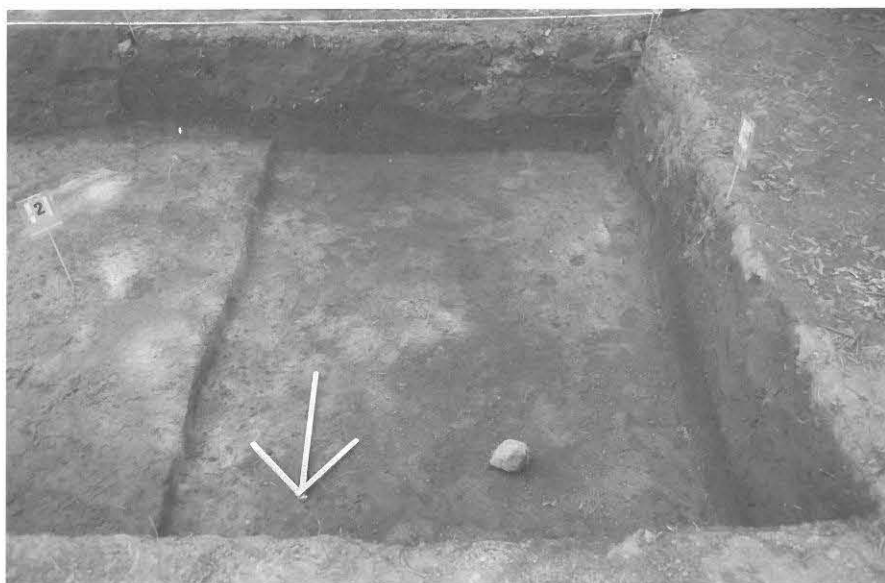
Kuva 6. Alue B, 2. taso peltomul-
 lan alapuolella (= taso 1), W-E.
 (f. 131025)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 7. Alue B, 2. taso peltomullan alapuolella (= taso 1), luupitoinen maa ruuduissa 221-222/404-405, N-S. (f. 131024)

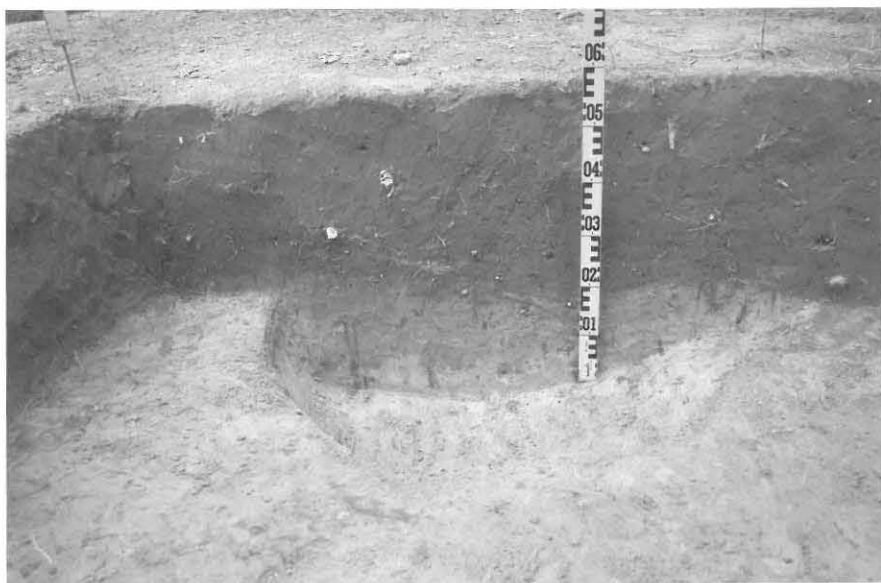

Kuva 8. Alue B, 3. taso peltomullan alapuolella (= taso 2), luupitoinen tummanharmaa maa ruuduissa 221-222/ 404-405, N-S. (f. 131030)

Kuva 9. Alue B, luupitoinen tummanharmaa likamaa erottuu alueen S-profilissa (221,00/404,00-405,00), N-S. (f. 131031)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 10. Alue B, harmaa lika-
maaläikkä alueen S-profiilissa
(221,00/407,75-408,75), N-S.
(f. 131029)

Kuva 11. Alue C, 1. taso pelto-
mullan alapuolella (= taso 0), S-
N. (f. 131019)

Kuva 12. Alue C, 2. taso pelto-
mullan alapuolella (= taso 1), S-
N. (f. 131034)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 13. Koekuopan 230/420 N-profiili, noin 25 cm syvyydessä erottuu nokimaakerros, S-N. (f. 130986)

Kuva 14. Koekuopan 239/425 N-profilissa erottuu multakerroksen alla, noin 20 cm syvyydessä tummanharmaa, 5 cm paksu likamaakerros, S-N. (f. 131016)

Kuva 15. Koekuopan 239/425 W-profilissa erottuu multakerroksen alapuolella, noin 20 cm syvyydessä tummanharmaa, 5-15 cm paksu likamaakerros, E-W. (f. 130986)
f. 131023

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 16. Työkuva: koekuoppia kaivetaan. (f. 130989)

Kuva 17. Työkuva: Aluetta A kaivetaan. Kuvassa vas. Maria Sukselainen, Mikko Suha, Samu lehtolainen ja Johanna Seppä. (f. 130992)

Kuva 18. Työkuva: Maria Sukselainen omassa ruudussaan. (f. 130993)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 19. Työkuva: Aluetta B kaivetaan. (f. 131018)

Kuva 20. Työkuva: Aluetta B kaivamassa Eeva Pihlaja ja Samu Lehtolainen. (f. 131021)

Kuva 21. Työkuva: Mikko Suha ja Maria Sukselainen seulomassa. (f. 131022)

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 22. Työkuva: Petro Pesonen täyttää koekuoppaa 220/400. (f. 131017) SL

Kuva 23. Työkuva: Radiotoimittaja Sari Sinerkari kokeilee seuloamista Aino Nurmisen kanssa. (f. 130997) SL

Kuva 24. Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Sirpa Leskistä ja Aino Nurmista. (f. 131005) JS

VANTAA VIINIKKALA 2
Sirpa Leskinen 2003

Kuva 25. Radiotoimittaja Sari Sinerkari haastattelee Johanna Seppää. (f. 131000)

Kuva 26. Työkuva: Samu Lehtolainen tutkii löytöä. (f. 130995)

Kuva 27. Ryhmäkuva 13.6.2003: Vas. Maria Sukselainen, Johanna Seppä, Aino Nurminen, Hanna Kääriäinen, Samu Lehtolainen, Ninni Närväinen ja Mikko Suha. (f. 131006)

Vantaa Viinikkala 2 KM 34277 osteologinen analyysi 28.5. 2004

Aineistossa on yhteensä 1689 fragmenttia, joiden yhteispaino on 346,6 grammaa. Näistä fragmenteista tunnistettiin 277 kappaletta. Aineistosta tunnistettiin seuraavia lajeja.

	Fragmentti	MNI
<i>Castor fiber</i> (majava)	4	1
Phocidae (hylkeet)	7	1
Mammalia/Micromammalia (nisäkkäät/pienet nisäkkäät)	1	
Mammalia/mesomammalia (nisäkkäät/keskikokoiset nisäkkäät)	15	
Mammalia/megamammalia (nisäkkäät/isot nisäkkäät)	3	
Mammalia (nisäkkäät)	19	
<i>Anas Platyrhynchos</i> (sinisorsa)	2	
Anatidae (sorsalinnut)	4	4
Aves (linnut)	32	
<i>Esox lucius</i> (hauki)	5	
Cyprinidae (särkikalat)	13	4
<i>Perca fluviatilis</i> (ahven)	6	
Teleostei (luukalat)	165	

MNI= vähimmäisyksilömäärä

Huolimatta aineiston pienestä koosta oli tunnistettuja lajeja varsin paljon. Pääosa nisäkkäiden luiksi tunnistetuista luista lienee juuri aineistosta määritettyjen majavan ja hylkeiden luita, mutta johtuen lajimääritykseen vaadittavien morfologisten piirteiden puuttumisesta oli niiden tarkempi määrittäminen mahdotonta. Aineistossa oli selvästikin muutama isokokoisien nisäkkäiden, mahdollisesti hirven tai peuran luuta, joista yksi otsaluun fragmentti on silmäkuopan alueelta (*Os frontale*). Myös yhden pienikokoisen nisäkkäiden putkiluun katkelma tunnistettiin.

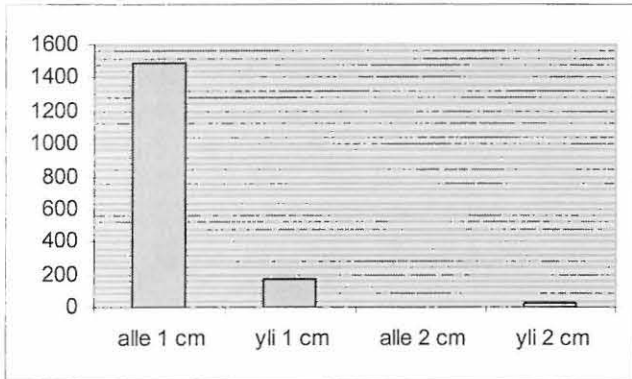
Tunnistetut linnunluut olivat pääasiassa siinä määrin fragmentoituneita, että niiden lajimääritys oli mahdotonta. Muutamia tunnistettuja linnunluuta olivat peräisin sorsalinnuista, joiden tarkempi lajimääritys on hyvin epävarmaa. Tämä johtuu siitä, että sorsalintujen luustot ovat hyvin samankaltaisia keskenään ja eroavat pääasiassa kooltaan. Koska palanut luu on aina jonkin verran kutistunutta, on tarkemmasta lajimäärityksestä usein luovuttava. Tässä aineistossa kaksi fragmenttia kyettiin määrittämään sinisorsan luiksi. Aineistossa oli jäänteitä oikeanpuoleisen korppiluun (*coracoid dex*) perusteella vähintään neljästä eri sorsasta. Koska vastaava oikeanpuoleinen luu jäi tarkemmin määrittämättä luokkaan Aves, voidaan todeta että aineistossa on jäänteitä vähintään viidestä eri linnusta.

Suurin osa tunnistetuista fragmenteista oli kalojen luita. Pääosin ne koostuivat lajilleen tunnistamattomista nikamien (*vertebra*), kylkiluiden (*costa*) ja eväruotojen (*lepidotrichia*) katkelmista. Pääosan tarkemmin tunnistetuista kalojen luista muodostivat särkikalat (Cyprinidae) luut. Aineistossa oli ensimmäisen nikaman (*vertebra* 1) esiintymisen perusteella neljän eri särkikalan luita. Tunnistettujen luiden joukossa oli myös muutama hauen ja ahvienen luu.

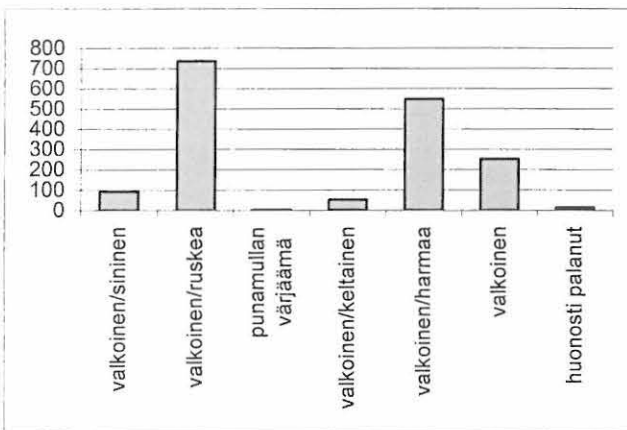

Tunnistettujen nisäkkäiden luut olivat peräisin sekä täysikasvuista että yhä kasvuikäisistä yksilöistä. Aineistossa oli luutumattomia sormi- ja kämmenluita (Phalanges/Metacarpus). Yksi luutumaton kämmenluu, oli peräisin hylkeestä. Joukossa oli myös kaksi luutumattonta nikamaa.

Materiaalin fragmentoituminen ilmenee seuraavasta pylväsdiaagrammista. Sen perusteella voidaan todeta, että valtaosan aineistosta muodostavat alle 1 cm kokoiset katkelmat. Luettelossa koot ilmaistaan kirjaimilla a-d pienimmästä isoimpaan.

Aineisto koostui varsin hyvin palaneista luista ja vain neljätoista katkelmaa oli epätäydellisesti palaneita. Luissa oli havaittavissa hieman erisävyisiä fragmentteja, joiden värierot saattavat johtua paloasteesta tai maaperästä. Kolme fragmenttia oli punamullan värjäämiä.

Kaiken kaikkiaan aineisto oli hyvin tyypillinen kivikautiselle asuinpaikalle ja antaa kuvan melko monipuolisesta ympäristön resurssien hyödyntämisestä pienuudestaan huolimatta. Aineistossa oli yksi keramiikan kappale (KM 34277: 114).

Helsingissä 28.5.2004

Eeva-Kristiina Lahti

FM Eeva-Kristiina Lahti

Alue A	0	222	413	34277	57	Palanutta luuta	23	1,4	Frag. Indet..					15	v/r	a
Alue A	1	222	413	34277	60	Palanutta luuta	2	0,1	Frag. Indet..					2	v/r	a
Alue A	0	222	414	34277	62	Palanutta luuta	5	0,6	Aves	Coracoid	dex			1	v/h	b
Alue A	0	222	414	34277	62	Palanutta luuta	5	0,6	Frag. Indet..					4	v/h	a
Alue A	1	222	414	34277	65	Palanutta luuta	1	0,1	Frag. Indet..					1	v/h	a
Alue A	0	223	411	34277	68	Palanutta luuta	2	0,5	Frag. Indet..					2	v/r	b
Alue A	1	223	411	34277	70	Palanutta luuta	6	0,4	Esox lucius	Dentale	sin			1	v/r	b
Alue A	1	223	411	34277	70	Palanutta luuta	6	0,4	Frag. Indet..					5	v/r	a
Alue A	0	223	412	34277	73	Palanutta luuta	17	1,3	Mesomammalia	Phal.fr.prox.epif.		prox.epif.luutumaton		1	v/r	a
Alue A	0	223	412	34277	73	Palanutta luuta	17	1,3	Aves	Scapula	sin			1	v/h	b
Alue A	0	223	412	34277	73	Palanutta luuta	17	1,3	Frag. Indet..					4	v/r	b
Alue A	0	223	412	34277	73	Palanutta luuta	17	1,3	Frag. Indet..					11	v/r	a
Alue A	1	223	412	34277	76	Palanutta luuta	3	0,1	Frag. Indet..					3	v/r	a
Alue A	2	223	412	34277	77	Palanutta luuta	18	0,2	Frag. Indet..					18	v/r	a
Alue A	0	223	413	34277	80	Palanutta luuta	9	0,3	Frag. Indet..					9	v/s	a
Alue A	1	223	413	34277	85	Palanutta luuta	10	0,6	Frag. Indet..					10	v/r	a
Alue A	0	223	414	34277	89	Palanutta luuta	2	0,6	Mesomammalia	Costa fr.				1	v/r	b
Alue A	0	223	414	34277	89	Palanutta luuta	2	0,6	Megamammalia	Ossa longa				1	v/r	a
Alue A	1	223	414	34277	91	Palanutta luuta	2	0,1	Frag. Indet..			huonosti palanut		1	v/r	a
Alue A	0	224	410	34277	93	Palanutta luuta	2	0,1	Frag. Indet..					2	v/k	a
Alue A	1	224	410	34277	96	Palanutta luuta	1	0,1	Frag. Indet..					1	v	a
Alue A	0	224	411	34277	102	Palanutta luuta	18	1,6	Frag. Indet..					1	v/r	d
Alue A	0	224	411	34277	102	Palanutta luuta	18	1,6	Frag. Indet..					1	v	d
Alue A	0	224	411	34277	102	Palanutta luuta	18	1,6	Frag. Indet..					14	v/r	a
Alue A	0	224	411	34277	102	Palanutta luuta	18	1,6	Aves	Ulna	dex	fragmentti		1	v	a
Alue A	1	224	411	34277	105	Palanutta luuta	3	0,2	Frag. Indet..					3	v	a
Alue A	2	224	411	34277	106	Palanutta luuta	1	0,1	Frag. Indet..					1	v	b
Alue A	0	224	412	34277	108	Palanutta luuta	18	2,5	Mesomammalia	Phal. dist. fr.				1	v/r	b
Alue A	0	224	412	34277	108	Palanutta luuta	18	2,5	Aves	Ossa longa				1	v	a
Alue A	0	224	412	34277	108	Palanutta luuta	18	2,5	Cyprinidae	Lepidotrichia prox.				1	v	a
Alue A	0	224	412	34277	108	Palanutta luuta	18	2,5	Frag. Indet..					3	v/r	b
Alue A	0	224	412	34277	108	Palanutta luuta	18	2,5	Frag. Indet..					12	v/r	a
Alue A	0	224	413	34277	114	Palanutta luuta	9	3,4	Phocidae	Astragalus	sin			1	v/r	d
Alue A	0	224	413	34277	114	Palanutta luuta	9	3,4	Aves	Costa corpus				1	v/s	b
Alue A	0	224	413	34277	114	Palanutta luuta	9	3,4	Mammalia	Ossa longa				1	v	b
Alue A	0	224	413	34277	114	Palanutta luuta	9	3,4	Frag. Indet..					2	v	b
Alue A	0	224	413	34277	114	Palanutta luuta	9	3,4	Frag. Indet..					3	v/r	b
Alue A	0	224	413	34277	114	Palanutta luuta	9	3,4	keramiikkaa tms.					1		
Alue A	1	224	413	34277	117	Palanutta luuta	31	0,9	Perca fluviatilis	Vertebra				1	v	a
Alue A	1	224	413	34277	117	Palanutta luuta	31	0,9	Mammalia	Ossa longa				1	v/r	b
Alue A	1	224	413	34277	117	Palanutta luuta	31	0,9	Aves	Ossa longa				1	v/s	a
Alue A	1	224	413	34277	117	Palanutta luuta	31	0,9	Frag. Indet..					1	v	d
Alue A	1	224	413	34277	117	Palanutta luuta	31	0,9	Frag. Indet..					27	v	a
Alue A	0	224	414	34277	121	Palanutta luuta	11	1,8	Mammalia	Vertebra fr.				1	v/r	d
Alue A	0	224	414	34277	121	Palanutta luuta	11	1,8	Frag. Indet..					4	v	b
Alue A	0	224	414	34277	121	Palanutta luuta	11	1,8	Frag. Indet..					6	v/r	a
Alue A	1	224	414	34277	122	Palanutta luuta	8	0,2	Aves	Tibiotarsus	dex			1	v/r	a
Alue A	1	224	414	34277	122	Palanutta luuta	8	0,2	Esox lucius	Dentale	dex	dist.		1	v	a

Alue A	1	224	414	34277	122	Palanutta luuta	8	0,2	Frag. Indet..				6	v/r	a
Alue A				34277	126	Palanutta luuta	1	0,1	Frag. Indet..				1	v	a
Alue B	0	221	404	34277	132	Palanutta luuta	6	0,8	Mammalia	Vertebra		huonosti palanut	1	v/r	d
Alue B	0	221	404	34277	132	Palanutta luuta	6	0,8	Frag. Indet..				5	v	d
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Aves	Radius	sin	diaf. fr.	1	v	d
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Mammalia	Vertebra		punamultaa	1	v/p	d
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Cyprinidae	Vertebra 1			1	v/r	a
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Teleostei	Vertebra			4	v	a
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Teleostei	Costa/lepidotrichia			13	v	a
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Teleostei	Costa			1	v	a
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Frag. Indet..				1	v	b
Alue B	1	221	404	34277	136	Palanutta luuta	206	7	Frag. Indet..				184	v/h	a
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Perca fluviatilis	Vertebra			1	v/h	a
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Esox lucius	Vertebra			2	v	a
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Teleostei	Vertebra			9	v/h	a
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Teleostei	Costa/lepidotrichia			56	v/h	a
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Mesomammalia	Costa corpus			1	v/h	b
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Perca fluviatilis	Maxillare	sin		1	v/h	a
Alue B	2	221	404	34277	139	Palanutta luuta	250	2,2	Frag. Indet..				180	v/h	a
Alue B	3	221	404	34277	142	Palanutta luuta	10	0,4	Esox lucius	Quadratum	sin		1	v	b
Alue B	3	221	404	34277	142	Palanutta luuta	10	0,4	Teleostei	Costa/lepidotrichia			4	v	a
Alue B	3	221	404	34277	142	Palanutta luuta	10	0,4	Frag. Indet..				3	v	a
Alue B	3	221	404	34277	142	Palanutta luuta	10	0,4	Frag. Indet..				3	v/h	b
Alue B	0	221	405	34277	145	Palanutta luuta	4	1,3	Mammalia	Vertebra			2	v/h	b
Alue B	0	221	405	34277	145	Palanutta luuta	4	1,3	Frag. Indet..				2	v/h	b
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Anas platyrhynchos	Coracoid	dex		1	v/h	b
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Phocidae	Ectocuneiforme	sin		1	v/r	b
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Cyprinidae	Vertebra 1			1	v/h	b
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Perca fluviatilis	Vertebra			3	v/h	a
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Teleostei	Costa/lepidotrichia			42	v/r	a
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Teleostei	Vertebra			7	v/r	a
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Cyprinidae	Vertebra caudales posterior			1	v	b
Alue B	1	221	405	34277	147	Palanutta luuta	308	3,7	Frag. Indet..				252	v/r	a
Alue B	3	221	405	34277	148	Palanutta luuta	75	1,9	Mammalia	Vertebra epif.		epifyysi luutumaton,huonosti palanut	1	r	d
Alue B	3	221	405	34277	148	Palanutta luuta	75	1,9	Mesomammalia	Ossa longa		huonosti palanut	1	s/r	d
Alue B	3	221	405	34277	148	Palanutta luuta	75	1,9	Teleostei	Vertebra			3	v/r	a
Alue B	3	221	405	34277	148	Palanutta luuta	75	1,9	Cyprinidae	Vertebra caudales posterior			3	v	b
Alue B	3	221	405	34277	148	Palanutta luuta	75	1,9	Frag. Indet..				6	v/s	b
Alue B	3	221	405	34277	148	Palanutta luuta	75	1,9	Frag. Indet..				61	v/s	a
Alue B	0	221	406	34277	152	Palanutta luuta	7	0,5	Frag. Indet..				7	v/r	a
Alue B	0	221	407	34277	156	Palanutta luuta	5	1,6	Phocidae	Phal. 1 prox.fr.			1	v/r	d
Alue B	0	221	407	34277	156	Palanutta luuta	5	1,6	Mammalia	Phal. fr.			3	v/r	a
Alue B	0	221	407	34277	156	Palanutta luuta	5	1,6	Frag. Indet..				1	v/r	b
Alue B	1	221	408	34277	161	Palanutta luuta	7	0,1	Frag. Indet..				7	v/r	a
Alue B	3	221	408	34277	163	Palanutta luuta	26	0,5	Cyprinidae	Vertebra1			1	v	a
Alue B	3	221	408	34277	163	Palanutta luuta	26	0,5	Teleostei	Costa/lepidotrichia			1	v/r	a
Alue B	3	221	408	34277	163	Palanutta luuta	26	0,5	Frag. Indet..				24	v/r	b
Alue B	0	222	404	34277	171	Palanutta luuta	3	0,5	Frag. Indet..				1	v	b

Alue B	0	222	404	34277	171	Palanutta luuta	3	0,5	Frag. Indet.									2	v/r	a
Alue B	1	222	404	34277	174	Palanutta luuta	29	1,8	Phocidae	Mt II	sin	prox.						1	v/h	d
Alue B	1	222	404	34277	174	Palanutta luuta	29	1,8	Cyprinidae	Vertebra 1								1	v	a
Alue B	1	222	404	34277	174	Palanutta luuta	29	1,8	Teleostei	Vertebra								2	v	a
Alue B	1	222	404	34277	174	Palanutta luuta	29	1,8	Teleostei	Costa/lepidotrichia								4	v	a
Alue B	1	222	404	34277	174	Palanutta luuta	29	1,8	Frag. Indet..									6	v/h	b
Alue B	1	222	404	34277	174	Palanutta luuta	29	1,8	Frag. Indet..									15	v	a
Alue B	2	222	404	34277	176	Palanutta luuta	46	0,6	Cyprinidae	Quadratum	dex							1	v	a
Alue B	2	222	404	34277	176	Palanutta luuta	46	0,6	Cyprinidae	Vertebra								1	v/h	a
Alue B	2	222	404	34277	176	Palanutta luuta	46	0,6	Teleostei	Lepidotrichia fr								1	v/h	a
Alue B	2	222	404	34277	176	Palanutta luuta	46	0,6	Teleostei	Cleithrum fr.								1	v/h	a
Alue B	2	222	404	34277	176	Palanutta luuta	46	0,6	Teleostei	Costa/lepidotrichia								6	v/h	a
Alue B	2	222	404	34277	176	Palanutta luuta	46	0,6	Frag. Indet..									37	v/h	a
Alue B	3	222	404	34277	177	Palanutta luuta	6	0,1	Frag. Indet..									6	v	a
Alue B	0	222	405	34277	179	Palanutta luuta	3	0,1	Aves	Ossa longa								1	v	b
Alue B	0	222	405	34277	179	Palanutta luuta	3	0,1	Frag. Indet..									2	v	a
Alue B	2	222	405	34277	183	Palanutta luuta	5	0,1	Teleostei	Costa/lepidotrichia								2	v/h	a
Alue B	2	222	405	34277	183	Palanutta luuta	5	0,1	Frag. Indet..									3	v/h	a
Alue B	3	222	405	34277	184	Palanutta luuta	5	0,1	Frag. Indet..									5	v	a
Alue B	0	222	406	34277	187	Palanutta luuta	29	1,8	Mesomammalia	Mc prox.epif.	dex	epif.luutumaton						1	v/h	b
Alue B	0	222	406	34277	187	Palanutta luuta	29	1,8	Mammalia	Vertebra fr.								1	v/h	b
Alue B	0	222	406	34277	187	Palanutta luuta	29	1,8	Frag. Indet..									3	v	b
Alue B	0	222	406	34277	187	Palanutta luuta	29	1,8	Frag. Indet..									24	v/h	a
Alue B	1	222	407	34277	190	Palanutta luuta	12	0,2	Teleostei	Costa/lepidotrichia								2	v	a
Alue B	1	222	407	34277	190	Palanutta luuta	12	0,2	Frag. Indet..									10	v	a
Alue B	0	222	408	34277	194	Palanutta luuta	5	0,4	Frag. Indet..									5	v/r	a
Alue B	1	222	408	34277	196	Palanutta luuta	4	0,4	Frag. Indet..									4	v	b
Alue C	0	214	412	34277	199	Palanutta luuta	5	0,9	Teleostei	Vertebra fr.								1	v	a
Alue C	0	214	412	34277	199	Palanutta luuta	5	0,9	Frag. Indet..									1	v	b
Alue C	0	214	412	34277	199	Palanutta luuta	5	0,9	Frag. Indet..									3	v	a
Alue C	1	214	412	34277	201	Palanutta luuta	11	0,1	Frag. Indet..									11	v/r	a
Alue C	0	214	413	34277	206	Palanutta luuta	27	3,5	Anans platyrhynco	Coracoid	sin							1	v/r	b
Alue C	0	214	413	34277	206	Palanutta luuta	27	3,5	Aves	Ossa longa								1	v/r	b
Alue C	0	214	413	34277	206	Palanutta luuta	27	3,5	Mammalia	Ossa longa								3	v/r	d
Alue C	0	214	413	34277	206	Palanutta luuta	27	3,5	Frag. Indet..			huonosti palanut						3	v/s	b
Alue C	0	214	413	34277	206	Palanutta luuta	27	3,5	Frag. Indet..									7	v/r	b
Alue C	0	214	413	34277	206	Palanutta luuta	27	3,5	Frag. Indet..									14	v/r	a
Alue C	1	214	413	34277	207	Palanutta luuta	15	0,1	Teleostei	Lepidotrichia								1	v	a
Alue C	1	214	413	34277	207	Palanutta luuta	15	0,1	Frag. Indet..			huonosti palanut						1	v/s	a
Alue C	1	214	413	34277	207	Palanutta luuta	15	0,1	Frag. Indet..									13	v/r	a
Alue C	0	215	412	34277	211	Palanutta luuta	17	1,3	Mesomammalia	Costa corpus								1	v/r	b
Alue C	0	215	412	34277	211	Palanutta luuta	17	1,3	Anatidae	Coracoid	dex							1	v/r	b
Alue C	0	215	412	34277	211	Palanutta luuta	17	1,3	Teleostei	Costa/lepidotrichia								2	v/r	a
Alue C	0	215	412	34277	211	Palanutta luuta	17	1,3	Frag. Indet..			huonosti palanut						3	v/s	b
Alue C	0	215	412	34277	211	Palanutta luuta	17	1,3	Frag. Indet..									10	v/r	a
Alue C	0	215	413	34277	213	Palanutta luuta	19	0,9	Phocidae	Phal. 1 prox.								1	v/r	b
Alue C	0	215	413	34277	213	Palanutta luuta	19	0,9	Frag. Indet..									2	v	b
Alue C	0	215	413	34277	213	Palanutta luuta	19	0,9	Frag. Indet..									16	v/r	a

Alue C	0	216	412	34277	215	Palanutta luuta	3	0,1	Aves	Ossa longa			1	v/r	a
Alue C	0	216	412	34277	215	Palanutta luuta	3	0,1	Frag. Indet..				2	v/r	a
Alue C	1	216	412	34277	216	Palanutta luuta	7	0,1	Frag. Indet..				7	v/r	a
Alue C	0	216	413	34277	220	Palanutta luuta	3	0,4	Frag. Indet..			huonosti palanut	1	v/s	a
Alue C	0	216	413	34277	220	Palanutta luuta	3	0,4	Frag. Indet..				2	v/r	a
Alue C	1	216	413	34277	221	Palanutta luuta	3	0,1	Frag. Indet..				3	v	a
Alue C	0	217	412	34277	226	Palanutta luuta	3	0,1	Frag. Indet..				3	v/r	a
Alue C	1	217	412	34277	228	Palanutta luuta	6	0,6	Mammalia	Ossa longa			1	v/r	b
Alue C	1	217	412	34277	228	Palanutta luuta	6	0,6	Frag. Indet..				2	v/r	a
Alue C	0	217	413	34277	231	Palanutta luuta	11	1,1	Aves	Ulna	sin		1	v	a
Alue C	0	217	413	34277	231	Palanutta luuta	11	1,1	Aves	Ossa longa			1	v	a
Alue C	0	217	413	34277	231	Palanutta luuta	11	1,1	Frag. Indet..				3	v	b
Alue C	0	217	413	34277	231	Palanutta luuta	11	1,1	Frag. Indet..				6	v	a
Alue C	0	218	412	34277	234	Palanutta luuta	7	0,3	Anatidae	Scapula	dex		1	v/r	b
Alue C	0	218	412	34277	234	Palanutta luuta	7	0,3	Frag. Indet..				6	v/r	a
Koekuoppa	0	220	400	34277	242	Palanutta luuta	4	1,6	Mesomammalia	Phal. 1 dist. fr.			2	v/r	a
Koekuoppa	0	220	400	34277	242	Palanutta luuta	4	1,6	Frag. Indet..				2	v/r	d
Koekuoppa	0	240	400	34277	245	Palanutta luuta	1	0,4	Frag. Indet..				1	v	b
Koekuoppa	1	210	410	34277	253	Palanutta luuta	1	0,2	Frag. Indet..				1	v	b
Koekuoppa	0	230	410	34277	256	Palanutta luuta	4	0,4	Aves	Coracoid	sin		1	v/r	b
Koekuoppa	0	230	410	34277	256	Palanutta luuta	4	0,4	Aves	Ossa longa			2	v/r	a
Koekuoppa	0	230	410	34277	256	Palanutta luuta	4	0,4	Frag. Indet..				1	v/r	b
Koekuoppa	0	250	410	34277	261	Palanutta luuta	1	0,1	Frag. Indet..				1	v/r	b
Koekuoppa	0	215	415	34277	263	Palanutta luuta	2	0,4	Frag. Indet..				2	v	b
Koekuoppa	1	215	415	34277	265	Palanutta luuta	7	0,8	Mesomammalia	Vertebra fr.		epifyysi luutumaton	1	v/r	b
Koekuoppa	1	215	415	34277	265	Palanutta luuta	7	0,8	Teleostei	Vertebra fr.			1	v/r	a
Koekuoppa	1	215	415	34277	265	Palanutta luuta	7	0,8	Teleostei	Costa prox.			1	v	a
Koekuoppa	1	215	415	34277	265	Palanutta luuta	7	0,8	Frag. Indet..				4	v	a
Koekuoppa	0	225	415	34277	268	Palanutta luuta	5	0,5	Aves	Radius prox.	sin		1	v/r	b
Koekuoppa	0	225	415	34277	268	Palanutta luuta	5	0,5	Mesomammalia	Mt/Mc diaf. fr.			1	v/r	d
Koekuoppa	0	225	415	34277	268	Palanutta luuta	5	0,5	Frag. Indet..				3	v/r	a
Koekuoppa	1	225	415	34277	269	Palanutta luuta	1	0,6	Frag. Indet..				1	v/r	b
Koekuoppa	0	210	420	34277	271	Palanutta luuta	4	0,6	Frag. Indet..				4	v/r	b
Koekuoppa	0	220	420	34277	274	Palanutta luuta	5	1,1	Mammalia	Orbita fr.		megamammalia	1	v/r	c
Koekuoppa	0	220	420	34277	274	Palanutta luuta	5	1,1	Frag. Indet..				4	v/r	b
Koekuoppa	0	230	420	34277	275	Palanutta luuta	2	0,2	Phocidae	Mc II prox.	sin		1	v/r	b
Koekuoppa	0	230	420	34277	275	Palanutta luuta	2	0,2	Frag. Indet..				1	v/r	a
Koekuoppa	0	240	420	34277	281	Palanutta luuta	4	0,4	Frag. Indet..			huonosti palanut	1	v/s	a
Koekuoppa	0	240	420	34277	281	Palanutta luuta	4	0,4	Frag. Indet..			punamullan värjäämä	1	v/p	a
Koekuoppa	0	240	420	34277	281	Palanutta luuta	4	0,4	Frag. Indet..				2	v/r	a
Koekuoppa	0	239	425	34277	289	Palanutta luuta	25	4,1	Mammalia	Os sesamoid			1	v/r	b
Koekuoppa	0	239	425	34277	289	Palanutta luuta	25	4,1	Mammalia	Phal.1 dist. epif.		luutumaton	1	v/r	b
Koekuoppa	0	239	425	34277	289	Palanutta luuta	25	4,1	Aves	Ossa longa			5	v/r	a
Koekuoppa	0	239	425	34277	289	Palanutta luuta	25	4,1	Frag. Indet..			punamultaa	1	v/p	b
Koekuoppa	0	239	425	34277	289	Palanutta luuta	25	4,1	Frag. Indet..				5	v	b
Koekuoppa	0	239	425	34277	289	Palanutta luuta	25	4,1	Frag. Indet..				12	v	a
Koekuoppa	1	239	425	34277	291	Palanutta luuta	21	1	Anatidae	Coracoid prox.	dex		1	v/r	b
Koekuoppa	1	239	425	34277	291	Palanutta luuta	21	1	Frag. Indet..				20	v/r	a

Koekuoppa	0 220 430 34277	295	Palanutta luuta	2	0,1	Frag. Indet..				2 v/r	a
Koekuoppa	0 230 430 34277	298	Palanutta luuta	4	0,6	Frag. Indet..				4 v/r	b
Koekuoppa	0 240 430 34277	305	Palanutta luuta	5	1,3	Megamammalia	Os frontale		sutura frontoparietale	1 v/r	c
Koekuoppa	0 240 430 34277	305	Palanutta luuta	5	1,3	Frag. Indet..				4 v/r	a
Koekuoppa	0 215 434 34277	308	Palanutta luuta	2	1,6	Cyprinidae	Lepidotrichia prox.			1 v/r	a
Koekuoppa	0 215 434 34277	308	Palanutta luuta	2	1,6	Megamammalia	Ossa longa			1 v/r	d

HELSINGIN YLIOPISTON
AJOITUSLABORATORIO
PL 64, (Gustaf Hällströminkatu 2)
00014 Helsingin yliopisto
Puh. 191 50740

LIITE II

Museovirasto
Arkeologian osasto

AJOITUSTULOS

Lab. no.	Näyte	$\delta^{13}\text{C}$	Ikä (BP)
Hela-886	Vantaa, KM 34277:58	- 25,9	5805 $\pm$ 50
Hela-887	Vantaa, KM 34277:81	- 26,0	5865 $\pm$ 55

Tulos on ilmoitettu vuosina vuodesta 1950 AD lukien ja perustuu ^{14}C :n puoliintumisaikaan 5568 vuotta. Epätarkkuuteen ($\pm 1 \sigma$) sisältyvät näytteen mittauksista ja tarpeellisista vertailu-mittauksista aiheutuvat tilastolliset virheet. $\delta^{13}\text{C}$ arvo on annettu promilleina suhteessa VPDB standardiin. Jos $\delta^{13}\text{C}$ arvo on ilmoitettu on annettu ikä korjattu isotooppifraktioitumiselle vastaamaan $\delta^{13}\text{C}$ arvoa -25 ‰.

Helsingissä 24.6.2004

Högne Jungner

Atmospheric data from Stuiver et al. (1998); OxCal v3.9 Bronk Ramsey (2003); cub r:4 sd:12 prob usp[chron]

